

Výroční zpráva 2013

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel./fax:

317 845 169, 317 845 965

Pohotovostní tel. Záchrané stanice pro živočichy:

777 800 460

E-mail:

vlasim@csop.cz

Internet:

www.csopvlasim.cz

Kontakty na vedoucí středisek a úseků:

777 800 461 (Mgr. K. Červenková),

602 665 414 (M. Jandák),

777 800 458 (Ing. K. Kříž),

777 800 457 (Ing. M. Lempochner),

777 800 456 (J. Nosek),

602 457 375 (Ing. S. Němec),

777 703 456 (J. Vrnák),

604 104 924 (D. Tlustošová)

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677 DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2012:

246

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je regionálním centrem ČSOP pro střední Čechy.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty, jmenovaným Radou Středočeského kraje.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradců ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim je akreditovaným ekocentrem ČSOP.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je akreditovaný Radou Národního pozemkového spolku.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic a paraZOO, akreditované MŽP.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem MAS Blaník, zakládajícím členem MAS Posázaví.

ČSOP Vlašim koordinuje přidělování značky „Produkt z Kraje blanických rytířů“ a je členem Asociace regionálního značení.

Poslání základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
4. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
5. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
6. účasti v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
7. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
8. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
9. péči o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti, než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

ISBN 978-80-87964-01-9

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace

autor kreseb: Luděk Slezák
tisk: VAMB s.r.o., Štěchovice, náklad: 1000 ks

ÚVOD

Milá čtenářko, milý čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2013. Seznámíme Vás zde s pestrými aktivitami zahrnujícími poradenství a osvětu veřejnosti, environmentální výchovu a vzdělávání, ochranu přírody a krajiny, praktickou péči o přírodní a kulturní dědictví Podblanicka, záchranu ohrožených druhů i poraněných jedinců volně žijících zvířat a programy zaměřené na regionální rozvoj.

V každém roce ve více jak dvacetileté historii naší organizace se podaří vždy uskutečnit jeden nebo více zásadních projektů či rozhodnutí, které stojí za to si připomenout a zdokumentovat. Rok 2013 byl zatížen finalizací přípravy několika náročnějších investičních projektů, jejichž zahájení nás čeká v tomto roce (výstavba návštěvnických středisek Vodní dům na Želivce a v CHKO Blaník, ubytovna v Podblanickém ekocentru ad.). Především se ale podařilo úspěšně dokončit a obhájit dokumen-

taci pro geopark Kraj blanických rytířů – tedy zásadně podpořit mnohovrstevný projekt budování turistické destinace na Podblanicku.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům, kteří se na činnosti ČSOP Vlašim v roce 2013 podíleli, velmi děkuji za jejich dobrou práci, nadšení a velkou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům, dárcům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout
leden 2014

10 největších úspěchů v roce 2013

01

Byla dokončena směna pozemků v rámci komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Býkovice pod Blaníkem v CHKO Blaník. Po dohodě s ostatními vlastníky ČSOP Vlašim zcelil držbu v přírodovědně a krajinářsky hodnotných částech katastru (např. v přírodní rezervaci Podlesí).

02

Přijali jsme 573 jedinců zvířat, z nichž jsme 240 vypustili zpět do přírody, nebo jsou na vypuštění připravováni. 9 129 žab a čolků jsme zachránili před koly automobilů na tahových cestách a 2 530 škeblí před uhytním na dnech letněných rybníků a v upravovaných korytech toků.

03

V rámci přírodovědných průzkumů lokalit v péči ČSOP bylo učiněno několik významných objevů vzácných druhů organismů (např. hub v NPP Hadce u Želivky).

04

Byl téměř zcela dokončen projekt „Zkapacitnění koryta řeky Blanice přírodě blízkým způsobem“ navržený ČSOP Vlašim (investorem byl s.p. Povodí Vltavy), v rámci kterého došlo k nahrazení dřívějšího regulovaného toku tokem přírodnějším, tok byl zprůchodněn pro ryby (4 jezy) a podél toku byla obnovena cesta.

05

V roce 2013 se podařilo vytvořit zcela nové webové stránky ČSOP Vlašim. Bylo zvoleno portálové řešení

v zájmu přehlednosti množství informací, které je třeba na webu sdělovat.

06

Zaznamenáníhodný je významný pokrok v ochraně starých a krajových odrůd ovocných dřevin. V našem jetřichovickém sadu bylo nově určeno 31 odrůd. Navázali jsme spolupráci se zahrádkářským svazem a společně realizovali výstavu ovoce v Benešově a ve Vlašimi.

07

Podařilo se dokončit a otevřít pro veřejnost novou interaktivní naučnou stezku představující bývalý věhlasný zlatodůl Roudný.

08

Byl úspěšně dokončen velký vzdělávací projekt čtyřmi blanickými rytíři, aneb vzdělávání obyvatel Podblanicka k trvalé udržitelnosti.

09

Bylo vytvořeno a ověřeno pět nových výukových programů pro mateřské školy.

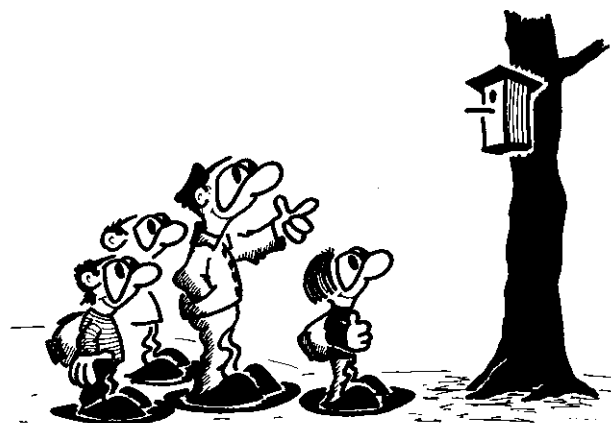
10

V roce 2013 byl odbornou Radou národních geoparků schválen geopark Kraj blanických rytířů. Dokumentace pro geopark byla vytvářena přes dva roky.

OBSAH

ÚVOD	1
10 největších úspěchů v roce 2013	1
OBSAH	2
PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3
POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA	3
Péče o přírodovědně cenné lokality	3
Péče o kulturní dědictví	3
V roce 2013 se podařilo	3
Sledování přírodovědně cenných lokalit	5
PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ	5
Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	5
Výsadby ve volné krajině	6
Obnova zámeckých parků	6
DRUHOVÁ OCHRANA	7
Záchrana kuřičky Smejkalovy	7
Houby Dolnokralovických hadců	7
Krajové odrůdy ovocných dřevin	8
Program Vážky	8
Ochrana obojživelníků při jarním tahu	9
Program Ryby a miňulovci	10
Ptáci zemědělské krajiny	10
Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích	11
Mapování netopýrů v oblasti vodních nádrží Slapy a Štěchovice	11
ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	12
Péče o živočichy v roce 2013	12
Záchranné přenosy	13
Sbírka Zvíře v nouzi	14
Adopce zvířat	14
Spolupráce se školami a dobrovolníky	14
Změny v roce 2013	14
SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST	17
Správní řízení	17
Přírodovědné průzkumy	17
ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)	18
SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	18
Ekologické výukové programy pro školy	18
Ekologická olympiáda	19
Výtvarná a literární soutěž ke Dni Země	19
XIII. Středočeská mrkvová konference	20
METODICKÁ POMOC UČITELŮM	20
EVVOkace	20
Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu	21
Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu	21

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	21
Oddíl MOP Včelojedi	21
Letní tábor	22
Příměstský tábor v paraZOO	22
Rodičovský ekoklub Breberky	22
AKCE PRO VEŘEJNOST	23
Vánoce v paraZOO	23
Terénní kurz pro rodiče s dětmi: Nebojme se s dětmi do terénu!	23
Ekovečery, přednášky a tématické dny	24
Výstavy	25
Přírodovědně-vlastivědné vycházky	25
Den Země v paraZOO	26
Vodnická stezka	26
Cestovatelský festival	26
Ozvěny Ekofilmu	26
Naučná stezka Roudný	27
Projekt Čtyři blaniční rytíři aneb vzdělávání obyvatel Podblanicka k trvalé udržitelnosti	27
Knihovna přírodovědné a regionální literatury	29
Ekoporadna	29
Ekooobchůdek	30
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	30
Periodika ČSOP Vlašim	30
Samostatné publikace	31
Propagační a osvětové tiskoviny	31
ČSOP VLAŠIM NA INTERNETU	34
REGIONÁLNÍ ROZVOJ	37
Blaničtý rytíř	37
Geopark Kraj blanických rytířů	38
Podblanické farmářské trhy	40
Podblanická galerie ČSOP Vlašim	41
Geocaching	41
ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM	42
HOSPODAŘENÍ V ROCE 2013	43

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

① Martin Kloudys

Ochranu přírodních lokalit a staveb se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím smluv a dohod s vlastníky a hospodáři. Aktivity spojené s péčí o přírodní a kulturní památky na Podblanicku zastřešuje program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“. O vybrané lokality a stavby ČSOP Vlašim pečuje ve spolupráci s vlastníky s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

ČSOP Vlašim v současnosti podchycuje 38 přírodovědně významných lokalit na Podblanicku, na nichž se vyskytují vzácné nebo zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů.

Na lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů. Podle získaných údajů je následně upraveno jednáním s vlastníky hospodaření nebo provedeno opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Velkou část lokalit, o které přímo pečuje ČSOP Vlašim, tvoří mokřadní, často silně zrašelinělé louky vyžadující šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem a ručně hmotu vyhrabujeme a vynášíme.

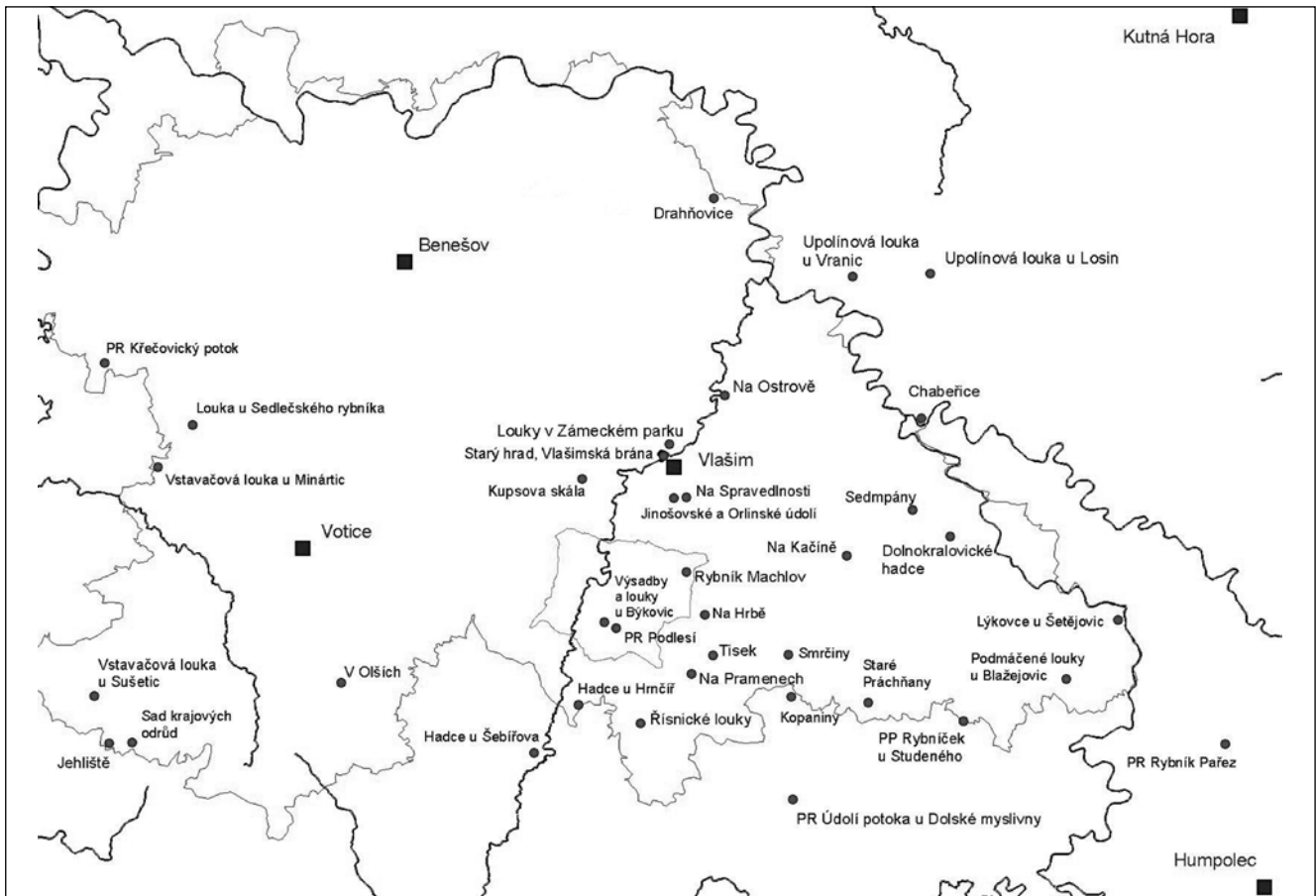
Lokality zařazené v programu pozemkového spolku jsou postupně vybavovány informačními tabulemi a také představovány v regionálním tisku.

Péče o kulturní dědictví

ČSOP Vlašim se věnuje i kulturním památkám a historickým místům. Ve spolupráci s vlastníky program pozemkového spolku přispěl a přispívá k ochraně a rozvoji kulturního a historického dědictví Podblanicka. ČSOP Vlašim udržuje místo bývalého popraviště u Vlašimi „Na Spravedlnosti“, v zámeckém parku ve Vlašimi pečuje ČSOP Vlašim o Starý hrad s expozicí o historii parku a ve Vlašimské bráně zámeckého parku Vlašim provozuje Podblanickou galerii, ve které shromažďuje díla výtvarníků Podblanicka.

V roce 2013 se podařilo

- vykoupit do vlastnictví ČSOP pozemek p. č. 2493, k. ú. Horní Lhota v lokalitě „Na Pramenech“. Výměra vykoupených pozemků v této lokalitě se tak zvýšila o 0,5 ha. Rašeliniště „Na Pramenech“ je evropsky významnou lokalitou soustavy Natura 2000.
- dokončit jednání o směnách pozemků v rámci komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Býkovic u Louňovic. V rámci pozemkové úpravy bylo dosaženo dohody s vlastníky a sjednány směny pozemků, kdy ČSOP Vlašim získal přírodovědně a krajinářsky hodnotné po-

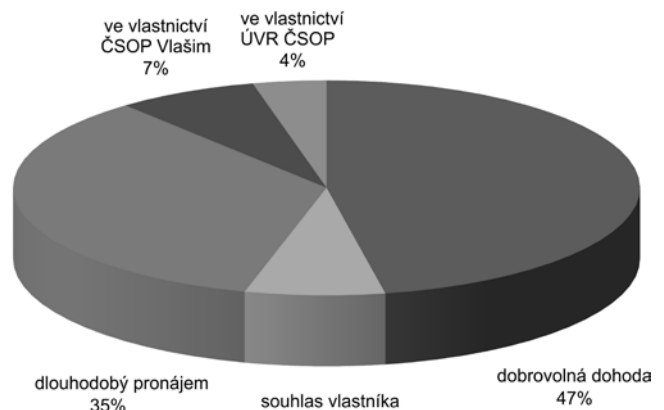

Mapa č. 1: Lokality v péči ČSOP Vlašim v rámci programu Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.

zemky, např. rašelinnou louku v přírodní rezervaci Podlesí. Uzavření pozemkových úprav lze očekávat v roce 2014.

- získat nebo obnovit věčná práva (nájemní smlouvy nebo souhlasy k obhospodařování) na pozemky na mokřadních loukách na lokalitách Jinošovské údolí, Na Kačíně, Řisnické louky, Upolínová louka u Losin. Tyto smlouvy jsou nezbytným podkladem pro financování péče o tyto lokality pro následující léta. Celkem byly prodlouženy nebo obnoveny věčná práva k 1,1 ha pozemků.
- provést kosení 53,5 ha mokřadních a květnatých luk.
- provést ruční kosení louky nad Galilejským rybníkem v Jinošovském údolí. Ruční kosení bylo organizováno v rámci kurzu kosení a bylo spojeno se setkáním s vlastníky pozemků.
- byl zpracován ochranný plán pro lokalitu „Na Ostrově“, zahrnující stejnojmennou přírodní památku a navazující pozemky vykoupené ČSOP. Ochranný plán je podkladem pro další pastvu a záchranu jalovců na lokalitě.
- byla umístěna informační tabule pro návštěvníky lokality „Přírodní rezervace Údolí potoka u Dolské myslivny“.

Celkem se podařilo v roce 2013 získat nebo obnovit věčná práva k více než 1,6 ha pozemků. Celková plocha přírodovědně cenných pozemků s věčnými právy, zahrnutých do programu pozemkového spolku, přesahuje 115 ha. Velkou plochu dále zabírají lokality (zemědělské pozemky v CHKO Blaník, vstavačová louka u Sušetic, louky u Minářtic, přírodní rezervaci Rybník Pařez a další), kde jsou uzavřeny dobrovolné dohody s hospodáři a kde rozloha pozemků dosahuje také přes 100 hektarů. Struktura věčných práv k pozemkům k 31. 12. 2013 je uvedena v tabulce a grafu.

Graf č. 1: Struktura věčných práv k pozemkům začleněným v programu.

Tabulka č. 1: Výměra pozemků zařazených do programu pozemkového spolku dle formy věčných práv.

forma věčného práva	výměra (m ²)
dobrovolná dohoda	1 025 521
souhlas vlastníka	158 608
dlouhodobý pronájem	756 603
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	159 373
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	82 969
celkem	2 183 074

Dobrovolníci pomáhají při sečení luk při zasloužené svačině.

foto: J. Vrňák

Sledování přírodovědně cenných lokalit

V roce 2013 byly podrobně sledovány lokality Mokřadní louky u Blažejovic, Řísnické louky, Drahňovická mokřadla, Na Kačíně, Na Pramenech, Na Ostrově. Na těchto lokalitách byly založeny vždy dvě monitorovací plochy, kde byly odečteny fytoocenologické snímky. Získaná data umožní sledování vývoje vegetace a vyhodnocení sečení.

V přírodní památce Na Ostrově byla provedena inventarizace jalovce obecného. V území bylo zjištěno 270 jedinců, z nichž převažují jedinci vyššího věku. Zjištěná data budou zohledněna v ochranném plánu pro lokalitu.

Na lokalitě Drahňovická mokřadla byl proveden průzkum parožnatky (*Chaerophyceae*). V tůňkách, které zde vybudoval ČSOP Vlašim, byla zjištěna vysoká početnost parožnatky *Nitella mucronata*.

Pro území Dolnokralovických hadců byla zpracována srovnávací studie vycházející z leteckých snímků z roku 1953 a 2012. Pro uvedené mapové podklady byly vytvořeny vektorové mapy ploch, reprezentující jednotlivé využití krajiny. Na základě analýzy historických podkladů byly vytipovány plochy s pravděpodobným výskytem rozvolněných hadcových borů a skalek s hadcovými druhy.

Na základě výsledků a dalších poznatků o stavu lokalit je pak následně upravován způsob hospodaření.

Tůň s parožnatkami na Drahňovických mokřadlech. foto: M. Kloudys

Informační tabule u PR Údolí potoka u Dolské myslivny.

foto: M. Kloudys

PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ

① Marek Lempchner, Jakub Vrňák, Miroslav Jandák

V roce 2013 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 9 stálých pracovníků, 10 sezónních pracovníků, 13 brigádníků, kteří se především v době letních prázdnin účastnili údržby chráněných území, a několik desítek dobrovolníků.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

Vlašim

Stromovou a keřovou zeleň ve Vlašimi udržujeme již od roku 2005. V roce 2013 proběhla běžná údržba keřů a stro-

mů v celém správním území Vlašimi. V červenci letošního roku vichřice ve Vlašimi poškodila více než 90 stromů. Nebezpečné stromy a větve byly odstraněny okamžitě. Ostatní následky této bouřky budou likvidovány i v průběhu roku 2014, kdy budou pokáceny poslední stromy, které nelze zachránit. Na jaře byla zahájena realizace projektu „Rekonstrukce zeleně ve Vlašimi I etapa“. V rámci tohoto projektu došlo k odstranění nevhodných dřevin. V průběhu podzimu byly vysazeny nové platanové aleje v ulici Benešovská a Politických vězňů a obnoveny aleje malokoruných javorů na Vorlině. V roce 2014 bude projekt pokračovat rozsáhlou výsadbou stromů a keřových skupin po celé Vlašimi, celkem bude vysazeno 800 stromů a více

ČSOP VLAŠIM

jak 6 300 keřů. Po mnohaletých úvahách a několika rozpravách s veřejností a rozhodnutí Města Vlašim jsme na podzim tohoto roku přistoupili k úplnému vykácení centrální části náměstí v Domašíně. Stávající stromy byly již v tak špatném stavu, kdy hrozilo jejich rozlomení či vyvrácení (při červencové bouři se jeden strom úplně vyvrátil), že nezbylo jiné řešení. Důvodem byla také kompletní rekonstrukce náměstí, včetně kanalizace, povrchů a terénních úprav. V návaznosti na kácení zde bylo vysázeno 26 nových vzrostlých lip. V rámci projektu „Zkapacitnění toku Blanice přírodě blízkým způsobem v intravilánu města Vlašim“ realizovala naše organizace rozsáhlé výsadby. Při červnových záplavách byl všechn vysazený materiál zničen či odplaven, nové výsadby byly provedeny v podzimních měsících. Celkem bylo vysázeno více jak 6 000 stromů a keřů a 23 000 vrbových řízků.

Týnec nad Sázavou

V tomto roce byla prodloužena smlouva na údržbu zeleně v Týnci nad Sázavou. V běžné údržbě městské zeleně jsme navázali na práce započaté v předešlých letech. V průběhu celého roku probíhala realizace projektu „Obnova veřejné zeleně v Týnci nad Sázavou“. Rok 2013 byl zaměřen na dokončení výsadeb a arboristické ošetření vzrostlých stromů. Jelikož došlo v průběhu realizace projektu k mnoha změnám, nemohl být projekt dokončen podle plánu do konce roku a malá část prací se přesouvá na jaro 2014. Celkem v rámci projektu bude vysázeno 314 alejových stromů, více jak 10 000 keřů, založeno 6 700 m² travnatých ploch a ošetřeno 250 vzrostlých stromů.

Mirošovice

Na projekt rekonstrukce zeleně v Mirošovicích v loňském roce dokončený jsme v letošním roce navázali na dobrou spolupráci s obcí a pokračovali v běžné údržbě zeleně.

Výsadby ve volné krajině

V roce 2013 jsme v rámci výsadeb do volné krajiny financovaných z programu péče o krajinu vysadili aleje na 4 místech. Alej u Chlumu (56 jabloní a 56 hrušní), soustava alejí u Maršovic (30 dubů, 40 jabloní, 26 třešní, 39 hrušní a 44 švestek), dvě aleje u Trhového Štěpánova (118 lip, 60 třešní, 36 hrušní a 21 švestek) a alej u Zdislavic (160 třešní a 140 švestek). Celkem bylo vysázeno 826 stromů.

U obce Rataje jsme ozeleňovali nově revitalizovaný tok potoka, celkem zde bylo vysázeno 132 stromů, 314 keřů a 76 000 vrbových řízků.

Obnova zámeckých parků

Zámecký park Třeběšice

I v letošním roce jsme pokračovali v realizaci rekonstrukce zámeckého parku v Třeběšicích. Celkem jsme vysadili 19 alejových stromů, 4 jehličnaté stromy, 71 ovocných stromů, 1948 půdokryvných keřů, 516 vzrůstných keřů, 180 vřesovištních rostlin, 265 růží a založili jsme 1 413 m² travnatých ploch.

Zámecký park v Načeradci

Koncem tohoto roku jsme zde ošetřili havarijní stromy, které bezprostředně ohrožovali své okolí. Předpokládáme, že v příštím roce budeme pokračovat v ošetřování ostatních stromů.

Spadlá bříza ve Vlašimi na sídlišti sever při bouři v červenci 2013.

foto: J. Vrňák

Výsadba vrbových řízků v Ratajích.

foto: J. Vrňák

Střih stromů před výsadbou.

foto: J. Vrňák

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky Smejkalovy

① Hana Pánková, Martin Klaudys

V roce 2013 pokračovalo sledování populace kuřičky hadcové na Dolnokralovických hadcích i na lokalitě Hadce u Hrnčič. V roce 2013 došlo vlivem suchého léta k tomu, že se růst kuřiček zastavil, populace se nezvětšily. Na lokalitě Hadce u Hrnčič je počet rostlin stabilní, přetrvává kladné působení probírky mladých borovic a rozrušení drnu. Lokalitu je třeba nadále sledovat, aby nedošlo znovu k zástině ploch s kuřičkou borovice-

Kuřička hadcová na typickém stanovišti ve skalní puklině. foto: M. Klaudys

Informační tabule na Dolnokralovických hadcích. foto: M. Klaudys

mi nebo zarůstání invazivními travinami. Hadce u Hrnčič byly vyhlášeny zvláště chráněným územím (přírodní památkou), což snad přispěje k zlepšení ochrany a dalším opatřením.

Na Dolnokralovických hadcích početnost kuřičky také stagnovala. Na konci roku 2012 zde byly realizovány pokusné plochy se stržením drnu, které jsou postupně vyhodnocovány. Již dnes je ale jisté, že stržení drnu musí doprovázet silné rozvolnění lesního porostu. Tímto směrem se budou ubírat zásahy na části lokality u silnice z Bernartic k Borovsku.

V roce 2013 byly na Dolnokralovických hadcích umístěny dvě informační tabule – u silnice k Borovsku a u lesního lůmku. Na informačních tabulích jsou představeny přírodní hodnoty lokality.

Houby Dolnokralovických hadců

① Jan Borovička

V roce 2013 probíhal na Dolnokralovických hadcích druhým rokem mykologický průzkum zaměřený na velké houby – makromycety. Výsledky z této sezóny potvrdily, že v případě biodiverzity hub může reprezentativní výsledky přinést teprve několikaletý monitoring. Nárůst mykorhizních a saprotrofních druhů zjištěných na lokalitě činil oproti předchozí sezóně 70 %,

Pavučinec hercynský.

foto: J. Borovička

Bedla krvavá.

foto: J. Borovička

Pavučinec zlatohnědý.

foto: J. Borovička

respektive 44%! Zatímco v roce 2012 byly zjištěny jen 3 druhy z červeného seznamu, v roce 2013 bylo zjištěno 10 dalších a celkový počet druhů makromycetů z NPP Hadce u Želivky tak dosáhl čísla 224 (to však jistě není konečné). Lokalita je pozoruhodná zejména díky výskytu pavučinců z podrodu pahřib, což jsou statné a často i barevně estetické houby. Kromě pavučinců byla objevena např. na borovici vázaná a u nás málo známá houba růžovonohá a na několika místech byla zjištěna drobná, ale barevně nápadná bedla krvavá. Největším množstvím zajímavých druhů bylo tentokrát nalezeno na stránkách nad Želivkou, často v těsné blízkosti hladiny nádrže.

Krajové odrůdy ovocných dřevin

🕒 Pavel Jakubův

V roce 2013 se podařilo ČSOP Vlašim ve spolupráci s Ing. Stanislavem Bočkem Ph.D. zaměřit pomocí GPS 92 stromů na Jistebnicku, které Boček určil. Všechny pozice stromů

Žáci ZŠ Načeradec na výstavě krajových odrůd ovocných dřevin v Podblanickém ekocentru.

foto: J. Lorencová

byly zaneseny do interaktivní databáze, která zabezpečí neomylné dohledání jednotlivých matečných stromů v terénu pro další potřeby. Tato databáze je zpřístupněna na webu www.csopvlasim.cz. V rámci projektu se podařilo 31 odrůd již podchytit v Jetřichovickém sadu krajových odrůd ČSOP.

V loňském roce byla navázána úzká spolupráce s benešovskou organizací ČSZ, která vyvrcholila společnou výstavou ovoce se zaměřením na jádroviny pěstované na Podblanicku. Výstavu bylo možné navštívit v Benešově, ve Vlašimi a ve Václavících. Vzhledem k vzájemné spokojenosti organizátorů hodláme ve výstavách pokračovat i v příštích letech. Významným úspěchem bylo uspořádání semináře pro místní zahrádkáře na téma množení, výsadba a údržba starých odrůd jaderovin. Tohoto semináře, který se pod vedením Ing. Stanislava Bočka uskutečnil 7. prosince 2013, se zúčastnilo 19 účastníků.

Program Vážky

🕒 Martin Waldhauser

ČSOP Vlašim je garantem celostátního programu „Vážky“. V roce 2013 byla zajišťována koordinace programu, do kterého se zapojily dvě další základní organizace ČSOP.

Bylo získáno několik set nových nálezových dat, cenná jsou zejména data z Chebska (ZO ČSOP Kladská), kde byl zjištěn výskyt několika velmi vzácných druhů vážek (např. *Leucorrhinia albifrons*, *Coenagrion lunulatum* a *Sympetrum depressiusculum*) na nových lokalitách.

Tradiční, již šestnácté, celostátní setkání odonatologů České republiky jsme uspořádali ve dnech 18. 7. 2013 – 20. 7. 2013 na Domažlicku. Semináře se zúčastnilo celkem 19 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky, Slovenska a Německa. Tento seminář byl velmi úspěšným (z hlediska počtu nalezených druhů včetně druhů zvláště chráněných nebo vzácných), i když se konal v absolutně odonatologicky neprozkoumaném území. Účastníci semináře se dohodli na potřebě pokračování mapování dalších neprozkoumaných oblastí ČR v budoucnosti, např. při dalším ročníku odonatologického semináře.

Další aktivitou bylo vytvoření internetových stránek „Vážky ČR – portál odonatologů“, URL: www.vazky.net. Důvodem byla skutečnost, že u nás chyběly moderní internetové stránky, které by sloužily jako portál odonatologů pro oznámování

Účastníci celostátního setkání odonatologů během fotografování vážek na Domažlicku. foto: M. Waldhauser

plánovaných akcí (např. Odonatologický seminář, přednášky, výstavy), novinek, publikací (např. Sborník Vážky). Web bude dále rozvíjet, doplňovat a aktualizovat odborné informace, mapy a QR propojením také tištěnou publikaci (viz. dále), která zákonitě časem zastará.

V roce 2013 byla připravena k tisku publikace „Vážky České republiky. Příručka pro určování našich druhů a jejich larev“ autorů Martin Waldhauser a Martin Černý. Vlastní vydání knihy se předpokládá v první polovině roku 2014. Těžištěm příručky jsou popisy a fotografie jednotlivých druhů našich vážek. Každému u nás se vyskytujícímu druhu je věnována jedna dvoustrana. Určování imág a larev všech našich 73 druhů je možné na jednom místě, v rámci jedné dvoustrany. Přednostně byly vybírány znaky pro determinaci dalekohledem či z fotografií. U každého druhu je uvedena stručná ekologie i biologie, upozornění na možnost záměny s podobnými druhy, silueta dospělci i larev v životní velikosti, přehledně doba výskytu dospělci a mapa rozšíření na území ČR (data k září 2013). Publikace je doplněna i o druhy s pravděpodobným výskytem. Pomocí QR kódů je realizováno propojení na aktualizovaný web www.vazky.net (viz. výše).

Klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*) u Semošice.

foto: M. Waldhauser

Drtivou většinu přenesených obojživelníků tvoří ropuchy obecné.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Ochrana obojživelníků při jarním tahu

① Michala Jakubův, Petr Vach, Jakub Hromas

Letos již podesáté zajišťoval ČSOP Vlašim ochranu obojživelníků při jarním tahu přes silniční komunikace. Síťové zábrany o celkové délce 2 840 m byly stavěny na osmi lokalitách Středočeského kraje (viz tabulka č. 2). Každý den probíhaly pravidelné kontroly a přenos obojživelníků na nedaleká rozmnožiště.

S přenosem obojživelníků nám na jednotlivých lokalitách pomáhali dobrovolníci. Byli to manželé Vondráškoví (Mokrá Lhota), paní Gabrielová (Šternov), starosta obce Horka (Horka u Zruče nad Sázavou), paní Kalná, (Kačina u Kutné Hory), pan Cinek a pan Bližňák (Tehov u Říčan) a Hnutí DUHA – Místní skupina Střední Čechy (Propast a Hruškov).

Zábrany byly instalovány v době od 4. do 11. dubna a celkem bylo na všech lokalitách přemístěno 9 129 obojživelníků, z toho to bylo 8 731 ropuch obecných. Počet všech obojživelníků na všech lokalitách přináší tabulka č. 2. Přehled přenesených obojživelníků od roku 2004 uvádí tabulka č. 3.

Tabulka č. 2: Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách v roce 2013.

Lokalita	jedinců celkem na lokalitě	ropucha obecná	skokan hnědý	kuňka obecná	blatnice skvrnitá	čolek
Trhový Štěpánov	1 401	1 387	6	0	0	8
Šternov	686	675	11	0	0	0
Horka u Zruče n. S.	592	591	0	0	0	1
Kačina u K.H.	3 470	3 358	3	80	29	0
Tehov u Říčan	389	389	0	0	0	0
Propast	130	99	31	0	0	0
Hruškov	1 924	1 695	69	0	0	160
Mokrá Lhota	537	537	0	0	0	0
Celkem	9 129	8 731	120	80	29	169

Tabulka č. 3: Počet všech transferovaných jedinců v letech 2004 – 2014.

rok	lokality								Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	Mokrá Lhota	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	nesled.	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	nesled.	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	nesled.	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	nesled.	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	nesled.	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	nesled.	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	nesled.	6 993
2011	3 504	1 433	390	1 114	569	626	1 843	287	9 766
2012	1 599	865	605	1 127	123	316	878	240	5 753
2013	1 401	686	592	3 470	389	130	1 924	537	9 129
Celkem	19 711	12 196	6 413	15 910	4 401	2 942	7 118	1 064	69 755

Program Ryby a mihulovci

① Lubomír Hanel

V roce 2013 byl proveden terénní průzkum výskytu mihule ukrajinské v Račím potoce ve Velkých Losínách, a to s negativním výsledkem (viz článek Hanel a Lusk 2013). Byl posouzen jeden projekt v rámci programu ČSOP „Mihule a ryby“. Aktualizována byla bibliografie publikací, týkajících se mihulí České republiky a Slovenské republiky. Ve zvláštním článku byl na základě dotazníkového šetření analyzován vztah vybraných skupin respondentů k nepůvodním druhům ryb na našem území. Rozpracován byl text rozsáhlé monografie „Biologie a ochrana mihulí“.

Vybrané publikace:

Andreska J., Hanel L. 2013: Losos atlantský (*Salmo salar*) historie, současnost a postavení ve školní výuce. Biologie, chemie, zeměpis. Časopis pro výuku na základních a středních školách, SPN, 3: 107 – 112.

Hanel L., Andreska J., Lusk S. 2013: Historický výskyt hlatky podunajské (*Hucho hucho*) v povodí Moravy, Acta Carp. Occ. 3: 3 – 8.

Hanel L., Goldstein D. 2013: Naše nepůvodní ryby a jejich vnímání vybranými skupinami studentů a sportovních rybářů. Envigogika 8, 5: 1 – 8.

Hanel L., Lusk S. 2013: Je mihule ukrajinská ještě součástí naší fauny? Živa 6: 279 – 281.

Hanel L., Lusk S., Andreska J. 2013: Huchen in the Czech Republic: A review. Arch. Pol. Fish. (2013) 21: 143 – 154

Ptáci zemědělské krajiny

① Petr Vach, Martin Kysela

Čejka chocholatá (*Vanellus vanellus*) patří mezi nejvíce ubývající ptáčí druhy kulturní krajiny. Hlavními příčinami poklesu početnosti čejky chocholaté jsou úbytek přirozených biotopů (vysušování podmáčených luk v minulosti, zorávání luk), přímé ohrožení člověkem (v zemích, kde je čejka chocholatá stále lovnou zvěří) a nízká hnízdní úspěšnost způsobená zničením většiny prvních snůšek zemědělskou technikou. Projekt navázal na projekty z předchozích let a jeho cílem bylo zaznamenat početnost čejky chocholaté na sledovaném území a ve spolupráci se zemědělskými družstvy zabránit zničení jejích hnízd zemědělskými stroji.

Hnízdní výskyt a úspěšnost hnízdění čejky chocholaté v roce 2013 byl sledován na stejném území jako v letech

Snůška vajec čejky chocholaté.

foto: P. Vach

2011 – 2012 a to na území Benešovska o rozloze cca 100 km² a na území Sedlecka a Sedlec-Prčicka o rozloze cca 70 km². Výskyt a hnízdění čejek bylo zjišťováno již ověřenou metodikou, a to procházením vhodných biotopů (pole, mokřady a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích. V případě zjištění ohrožení hnízd (předsetová úprava půdy, setí jařin, seč jetelovin apod.) proběhlo jednání se ZD hospodařícím na dané lokalitě a byl dohodnut takový postup, aby bylo zabráněno zničení hnízd zemědělskou technikou.

V roce 2013 bylo zaznamenáno hnízdění u pouhých 4 párů čejek chocholatých a všechny pozorované páry hnízdili na lokalitě Benešovska. Všechna registrovaná hnízda byla úspěšně vyvedena. Hnízdění se v letošním roce odehrávalo jen na polích s ozimem, proto nebylo žádné čejčí hnízdo ohroženo zemědělskou technikou. Veškerá hnízda byla pouze kontrolována, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích, a nejsou tak ohrožena agrotechnickými pracemi. Možným vysvětlením velkého úbytku hnízdicích párů čejky chocholaté může být dlouho trvající zima s nástupem velmi deštivého a poměrně chladného jara, vystřídání období sucha. V období tahu se na sledovaných lokalitách zdržovali desítky exemplářů pozorovaného druhu, které posléze zmizeli.

Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích

① Martin Kysela

V rámci spolupráce s LČR s. p., LS Dobříš, LS Tábor a LS Kácov bylo v letech 2010 až 2013 provedeno vyvěšení a kontrola celkem 302 kusů budek pro dutinové pěvce a 2 kusy budek pro sýce rousného. Budky byly vyvěšeny do 7 různých lokalit ve správě LČR, s.p.: Kvašňov, Miličín, Bolechovice, Větrov, Ratajská obora, Vlková a Klučenice. V letošním roce bylo v projektu pokračováno údržbou a kontrolou těchto stávajících budek a dále bylo v listopadu vyvěšeno dalších 30 kusů budek v lokalitě Vlková. Důvodem instalace budek je snaha kompenzovat nedostatek přirozených dutin v převážně jehličnatých stejnověkých porostech, kde jich je nedostatek.

Obsazenost budek v jednotlivých lokalitách zjištěná při kontrolách v červnu 2013 byla v průměru za všechny lokality cca 59 % (tab. č. 4). V rámci jednotlivých sledovaných let i lokalit obsazenost kolísá. Nejvyšší je v letošním roce na lokalitě Větrov, nejnižší na lokalitě Klučenice. V druhovém spektru jednoznač-

Tabulka č. 4: Počet vyvěšených budek na lokalitách a jejich obsazenost v roce 2013.

Lokalita (okres)	Počet budek (ks)	Obsazenost (%)
Kvašňov (BN)	65	58
Miličín (BN)	49	57
Bolechovice (PB)	32	59
Větrov (TA)	31	61
Ratajská obora (KH)	40	60
Vlková (KH)	25	68
Klučenice (PI)	20	50
všechny lokality	262	59

ně dominovaly sýkory, a to koňadra a modřinka, méně často uhelníček. Budky pro sýce nebyly zájmovým druhem obsazeny, v obou proběhlo opakované hnízdění brhlíka lesního. Z ostatních druhů byl zastoupen rehek zahradní, vrabec polní a brhlík lesní. Na úspěšnosti letošního hnízdění se poměrně výrazně podepsal nepříznivý průběh chladného jara a deštivý začátek léta, kdy bylo nalezeno velké množství opuštěných snůšek či mrtvých mláďat. V příštích letech se nadále počítá s údržbou, monitoringem a případným doplňováním budek v uvedených lokalitách.

Mapování netopýrů v oblasti vodních nádrží Slapy a Štěchovice

① Vladimír Hanzal

Již třetím rokem probíhalo v rámci řešení projektu ČSOP „Národní program ochrana biodiverzity“ mapování netopýrů v oblasti údolních nádrží Slapy a Štěchovice. Vše započalo v roce 2010 objevem největšího zimoviště netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) na území České republiky v obtokovém tunelu VD Slapy. Při následném průzkumu tohoto zimoviště byl prokázán výskyt šesti druhů netopýrů: netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra vodního (*Myotis daubentonii*), netopýra rezaového (*Nyctalus noctula*), netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*). Zároveň byl potvrzen výskyt podvojného (kryptická obtížně odlišitelná dvojice druhů) netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*).

Součástí projektu ČSOP mapování netopýrů VN Slapy a Štěchovice byl i detektoring u vchodu do obtokového tunelu VN Slapy.

foto: V. Hanzal

V rámci navazujícího projektu byla větší pozornost věnována detektoringu a odchytům do sítí – nettingu. Během roků 2012 a 2013 byl v oblasti údolních nádrží Slapy a Štěchovice potvrzen celoroční výskyt všech výše uvedených a prokázán výskyt dalších čtyř druhů netopýrů: netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*), netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*), netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*) a netopýra ušatého (*Plecotus auritus*). Do sítí bylo odchyceno 26 jedinců šesti druhů. Absolutní většinu (73 %) tvořili jedinci netopýra vodního (31 %) a netopýra ušatého (42 %). Hromadné úkryty (letní reprodukční kolonie) ve sledované oblasti zjištěny nebyly. V širším okolí se podařilo nalézt letní kolonii netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*) v obci Hubenov (18 ex.) a netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) na sídlišti ve Štěchovicích (8 ex.). V obci Vysoký Újezd pak dlouhodobě sídlí kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*).

V oblasti vodních nádrží Slapy a Štěchovice byl tak doposud prokázán výskyt 10 druhů netopýrů.

Netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*).

foto: J. Červený

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

Stanislav Němec, Michala Jakubův, Lucie Bohatá, Petr Švingr, Petr Vach, Jakub Hromas

Záchranná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim byla založena roku 1994 Českým svazem ochránců přírody. Jejím hlavním posláním je vyléčení zachráněných zvířat a vypuštění zpět do volné přírody. Dále pečuje o osiřelá či opuštěná mláďata, provádí záchranné přenosy živočichů z míst, kde jim hrozí nebezpečí, jako například tvoření zábran pro obojživelníky na frekventovaných úsecích silnic. V neposlední řadě je to environmentální výchovná činnost, osvěta a vzdělávání (viz více v části výroční zprávy „Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta“).

Záchranná stanice působí celkem v osmi obcích s rozšířenou působností (viz mapa č. 2) a je členem Národní sítě stanic. Celková působnost Záchranné stanice je 3 770 km². Pro zajištění rychlého odběru a ošetření zvířecích pacientů, spolupracuje Stanice s 11 odběrnými místy, které zajišťují základní ošetření zvířat a krátkodobý azyl. Veterinární péči ve Stanici zajišťuje MVDr. Martina Vondráčková, která zde provozuje veterinární ordinaci. Během 19 let působení prošlo stanicí 6 438 živočichů.

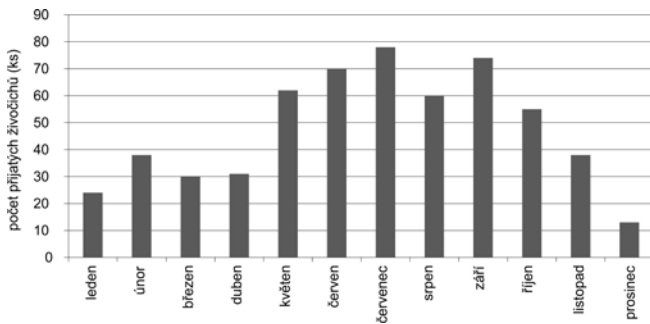
Péče o živočichy v roce 2013

V roce 2013 bylo celkem přijato 573 živočichů a celkem to byli zástupci 74 druhů (tab. č. 5). Nejvíce zástupců bylo přijato v měsících květnu, červnu a července, naopak nejméně v prosinci, lednu a březnu. Nejčastěji přijímanou skupinou živočichů byla opět mláďata, tj. 47 % všech přijatých pacientů (graf. č. 3). Polovinu přijatých zvířat tvořili ptáci (graf. č. 4) a to především rorýsi, jiříčky, poštolky nebo také zástupci našich sov, jako kalousi ušatí či puštíci obecní. Ze savců to byli především ježci, zajíci nebo veverky. Ošetřovali jsme také zvířata s různými zlomeninami končetin, popáleniny elektrickým proudem (především dravci), zranění dopravními prostředky či pokousání domácími zvířaty (graf. č. 5). Téměř 22 % všech přijatých živočichů patřilo mezi zvláště chráněné druhy. Nejčastěji to byli netopýři, veverky, rorýsi ale také vydry.

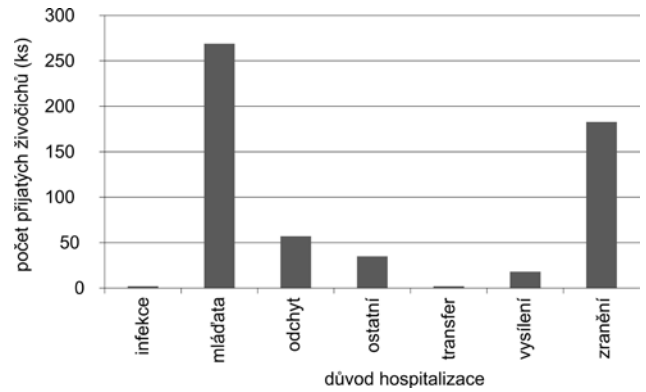
V letošním roce se nám podařilo vypustit zpět do volné přírody celkem 163 živočichů, což je téměř 30 % všech přijatých zvířat. Dalších 86 živočichů je momentálně v léčení a za předpokladu jejich úspěšného vyléčení a následného vypuštění by to bylo celkem 36 %. Celkově 11 zvířat zůstane ve Stanici trvale v důsledku vzniklého handicapu. Bohužel se do Stanice dostali i živočichové, kterým nebylo pomoci, a museli být po veterinárním ošetření utraceni nebo v důsledku vážných poranění uhynuli (graf. č. 6).

Mapa č. 2: Působnost Záchranné stanice pro živočichy ČSOP Vlašim.

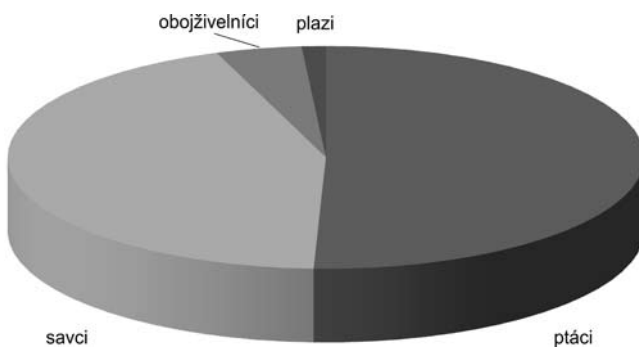

Graf č. 2: Počty přijímaných živočichů do Záchrané stanice během jednotlivých měsíců.

Graf č. 3: Důvody hospitalizace živočichů přijatých do Stanice.

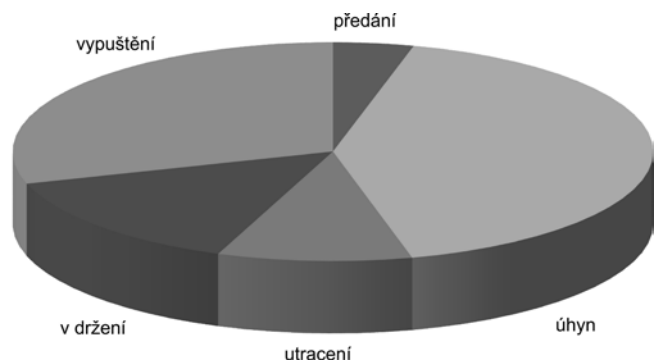
Graf č. 4: Zastoupení jednotlivých skupin živočichů přijatých v roce 2013 (dle počtu přijatých živočichů).

Graf č. 5: Příčiny zranění přijatých živočichů.

Záchrané přenosy

V průběhu roku probíhal v rámci revitalizace Blanice ve Vlašimi postupný průzkum a přenos škeblí z revitalizovaných částí koryta. Celkem bylo přeneseno 2 500 škeblí. Na přelomu září a října v Louňovicích pod Blaníkem jsme prováděli transfer škeblí po proudu řeky Blanice. Bylo zde nutné provést transfer z důvodu pohybu těžké mechanizace v říčním korytě, která zde prováděla úpravy po povodních. Bylo nalezeno 30 škeblí, které byly přemístěny proti proudu nad jez řeky Blanice.

Graf č. 6: Výsledky hospitalizace živočichů přijatých v roce 2013.

Srnčí mláďata přijatá do Záchrané stanice pro živočichy v květnu 2013.

foto: P. Jakubův

Únorové mládě zajíce polního bylo první přijaté mládě v roce 2013.

foto: P. Vach

Sbírka Zvíře v nouzi

Celosvazová sbírka Zvíře v nouzi pomáhá financovat záchranné stanice sdružené v Národní síti stanic. Zájemci mohou podpořit vybranou stanici pomocí dárcovské SMS nebo odesláním finančního daru. V roce 2013 obdržela Záchranná stanice celkem 88 975 Kč. Všem dárcům velice děkujeme!

**ZVÍŘE
v nouzi**

Naši záchrannou stanici pro živočichy je možno podpořit odesláním finančního daru na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209

nebo dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**.

(cena DMS je 30 Kč, záchranná stanice obdrží 27 Kč)

Činnost záchranné stanice můžete také podporovat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku, stačí odeslat dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ROK ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**

(každý měsíc je automaticky odečtena částka 30 Kč, Záchranná stanice obdrží 27 Kč).

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirevnouzi.cz

Adopce zvířat

Záchrannou stanici lze také podpořit prostřednictvím adopce trvale handicapovaných zvířat umístěných v expoziční části Stanice – paraZOO. Náklady jsou uplatňovány na krmení a veterinární péči daného zvířete. Adoptivní rodič obdrží certifikát dárců, volné vstupenky do paraZOO a propagační materiály Stanice. Navíc bude u daného zvířete cedulka se jménem rodiče. V roce 2013 bylo adoptováno 12 zvířat.

Spolupráce se školami a dobrovolníky

V letošním roce nám opět ve Stanici vypomáhali studenti ze škol a dobrovolníci. Celkem si tu vyzkoušelo práci ošetřovatelů 80 praktikantů a dobrovolníků. Byli to studenti ze Střední zemědělské školy v Benešově, dále studenti vysokých škol z České

zemědělské univerzity v Praze a také studenti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Dále nám v Záchranné stanici pomáhali dobrovolníci, kteří zde vypomáhali ve svém volném čase. Všem pomocníkům tímto děkujeme!

Změny v roce 2013

Jelikož jsme v letošním roce zaznamenali vysoký příjem osiřelých vydřích mláďat, rozhodli jsme se pro rozšíření vydřích výběhů v léčebné části záchranné stanice. Výběh se rozkládá okolo malého rybníčku, kde se mladé vydry budou učit samostatnosti bez přivykání si na člověka, dále se budou učit lovit a tvořit si přirozené nory. V současné době máme 4 vydřích mláďat, která se v následujícím roce chystáme vypustit zpět do volné přírody. Výběh by měl být dokončen do konce března 2014.

Během vypouštění poštolky v Čerčanech byla představena činnost Záchranné stanice pro živočichy Vlašim. foto: archiv ČSOP Vlašim

Během komentovaného krmení bylo vydrarium doslova v obležení. Zejména děti pozorně sledovaly, co dobrého budou mít vydry k snědku.

foto: P. Havelka

Tabulka č. 5: Přehled živočichů přijatých v roce 2013.

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo, utraceno	Předáno jiné organizaci, osobě	Dosud v léčení	Nepřijat - výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Obojživelníci								
Ropucha obecná	25	25						
Plazi								
Užovka hladká	1		1					
Želva nádherná	6		1	2			3	
Ptáci								
Andulka vlnkovaná	1		1					
Bažant obecný	1	1						
Brhlík lesní	1	1						
Budníček menší	1		1					
Čáp černý	1						1	
Červenka obecná	1		1					
Čížek lesní	1	1						
Datel černý	2		2					
Drozd kvíčala	1	1						
Drozd zpěvný	11	5	6					
Holub domácí	12	6	6					
Holub hřivnáč	11	2	8					1
Hrdlička zahradní	13	5	7				1	
Hýl obecný	1		1					
Jestřáb lesní	1	1						
Jiříčka obecná	3	1	2					
Kachna divoká	10	8	1				1	
Kalous ušatý	7	4	3					
Káně lesní	18	4	9		5			
Kavka obecná	1	1						
Konipas bílý	3	1	2					
Konipas luční	1	1						
Koroptev polní	1						1	
Kos černý	23	8	15					
Krahujec obecný	1	1						
Králíček obecný	1		1					
Labuť velká	9	1		3	3	2		
Orebice horská	1	1						
Orlovec říční	1						1	
Ořešník kropenatý	1		1					
Pěnice černohlavá	1		1					
Pěnkava obecná	3		3					
Poštolka obecná	43	10	31				2	
Potápka roháč	1	1						
Puštík obecný	4	4						

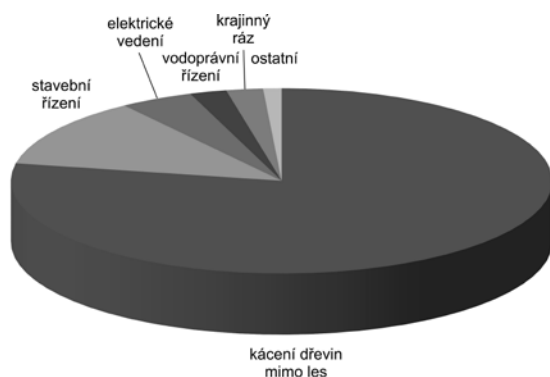
Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo, utraceno	Předáno jiné organizaci, osobě	Dosud v léčení	Nepřijat - výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Raroh velký	1			1				
Rorýs obecný	25	8	17					
Sojka obecná	3		3					
Straka obecná	5	3	1				1	
Strakapoud velký	4	1	3					
Sýc rousný	1		1					
Sýkora koňadra	11	1	10					
Sýkora modřínka	5		5					
Špaček obecný	2		1	1				
Vlaštovka obecná	5	4	1					
Volavka popelavá	1		1					
Vrabc domácí	18	3	13			2		
Vrabc polní	2		2					
Výr velký	6	2	4					
Zvonek zelený	6		6					
Žluna zelená	4	1	3					
Savci								
Daněk evropský	1		1					
Ježek východní	16	3	4		9			
Ježek západní	125	24	48		53			
Kuna skalní	6	3	2					1
Lasice hranostaj	2	1	1					
Lasice kolčava	1		1					
Liška obecná	1			1				
Netopýr hvízdavý	2	2						
Netopýr pestrý	2	1	1					
Netopýr rezavý	21	8	13					
Netopýr sp.	7	3	4					
Netopýr ušatý	2		2					
Plšík lískový	1		1					
Prase divoké	1			1				
Rys ostrovid	1							1
Srnec obecný	22	2	17	2	1			
Veverka obecná	9		3	6				
Vydra říční	6				4			2
Zajíc polní	24	1	17	5				1
CELKEM	573	165	290	22	75	4	11	6
PROCENTA	100%	29%	51%	4%	13%	1%	2%	1%

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Správní řízení

① Jitka Zenáhlíková

Český svaz ochránců přírody již více jak 20 let vstupuje do správních řízení týkajících se problematiky ochrany přírody na okrese Benešov. V roce 2013 jsme se aktivně vyjadřovali k 91 řízením. Tato správní řízení se nejčastěji týkala kácení dřevin rostoucích mimo les (78 %). Dalšími druhy byly řízení týkající se staveb, elektrického vedení, vodoprávních řízení a krajinného rázu. Podíl jednotlivých druhů zúčastněných řízení zobrazuje graf č. 7. Ve většině případů došlo ke shodě s orgány veřejné správy. Naší účastí ve správních řízeních došlo zejména k záchraně řady významných stromů, které by byly jinak z neopodstatněných důvodů pokáceny. S vydáním nové vyhlášky O ochraně dřevin a povolování jejich kácení č. 189/2013 Sb. jsem přepokládali pokles počtu řízení věnované této problematice. Tento pokles nakonec oproti předešlému roku nebyl nijak výrazný (v roce 2012 jsme se účastnili 83 řízení na kácení mimolesní zeleně). Správní řízení, kterých se aktivně účastníme, jsou nadále zveřejňována na webu ČSOP Vlašim.

Graf č. 7: Jednotlivé druhy zúčastněných správních řízení v roce 2013 a jejich počet.

Přírodovědné průzkumy

① Martin Kloudys

V případě různých záměrů (stavba přístupové cesty, ošetření stromů v parku, úprava koryta řeky) mohou být ohroženy zde žijící druhy rostlin a živočichů, o kterých nemá stavebník tušení. Zejména v případě větších záměrů je tak vhodné předem provést přírodovědný průzkum, který zjistí přírodovědné hodnoty území a projekt se tak může upravit ještě ve fázi přípravy. ČSOP Vlašim zpracovává i posuzování vlivů na evropsky významné lokality soustavy Natura 2000.

V roce 2013 tak ČSOP Vlašim provedl přírodovědný průzkum lokality připravovaného multifunkčního centra v Dobřichovicích. Na lokalitě byly nalezeny pozůstatky kdysi bohaté vegetace vlhkých luk nivy Berounky.

Ve Vrchotových Janovicích zpracoval ČSOP Vlašim komplexní průzkum a posouzení navrženého ošetření lipové aleje. V krajinářsky i biologicky cenné aleji byl zjištěn netopýr vodní a netopýr rezavý, oba silně ohrožené druhy.

Dub v katastrálním území Čerčany nebyl povolen k pokácení na základě správního řízení, kterého se účastnil Český svaz ochránců přírody Vlašim. foto: J. Zenáhlíková

Lipová alej ve Vrchotových Janovicích posuzovaná v roce 2013 ČSOP Vlašim. foto: M. Kloudys

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Ekologické výukové programy pro školy

① Jiří Pavelka

V roce 2013 byla rozšířena nabídka o pět aktualizovaných programů pro mateřské školy, pro které dále nabízíme nový formát výukového programu. Jedná se o divadlo Živá zahrada zaměřené na ochranu živočichů na zahradách. Od června,

kdy probíhaly pilotní realizace, jsme odehráli devět představení, z nichž jedno bylo předvedeno na pedagogické konferenci. Počet uskutečněných programů je patrný z tabulky č. 7. Kromě jednodenních programů byly během roku 2013 realizovány celkem tři pobytové programy. Jednodenní programy „Mrňouskové kolem nás“ a „Není půda jako půda“ určené pro první stupeň základních škol byly vybrány a úspěšně prezentovány na Veletru ekologických výukových programů.

Tabulka č. 6: Počty realizovaných výukových programů v roce 2013.

	jednodenní celkem	jednodenní MŠ	jednodenní 1. stupeň ZŠ	jednodenní 2. stupeň ZŠ	jednodenní SŠ	pobytové	celkem
počty výukových programů	158	12	71	51	24	3	161
účast	3 105	225	1 378	963	539	55	3 160
hodiny	314,5	13	144,5	106	51	64,5	379

Zavést krávu do chléva, to byl jeden z úkolů pro účastníky pobytového programu.

foto: L. Suchanová

Děti během divadla Živá zahrada nejednou pomáhají s představením. Zde osvozují malou myšku z plechovky.

foto: L. Suchanová

Ekologická olympiáda

📍 Lenka Suchanová

Ekologická olympiáda je soutěž tříčlenných družstev studentů středních škol. Studenti si v ní poměřují svoje znalosti, zkušenosti a dovednosti v oblasti ochrany přírody. Středočeské kolo se tradičně koná v Podblanickém ekocentru ČSOP na konci září a nebylo tomu jinak ani v letošním roce. K účasti na něm se do Vlašimi sjela družstva ze 12 škol.

Ústředním tématem kola, na které se zaměřovaly otázky a úkoly teoretické i dvou praktických částí, byla „Obnova a rekultivace“. Studenti vyplňovali znalostní test, poznávali biologické a geologické exponáty, ale také vysadili lipovou alej

V rámci druhé praktické úlohy studenti vysadili alej 60 lip srdčitých u Trhového Štěpánova.

foto: R. Andres

u Trhového Štěpánova a představili své návrhy rekultivace lomů v Jinošovském údolí. Vedle oficiální části soutěže se studenti i učitelé sešli v doprovodném programu, který je velkým lákadlem oborových soutěží, neboť umožňuje sdílet zkušenosti a příležitosti z oboru s podobně naladěnými lidmi.

Již potřetí v řadě v soutěži zvítězilo ryze dívčí družstvo z Gymnázia Z. Wintra z Rakovníka. Druhé místo obsadili studenti z Gymnázia Kladno a na třetím místě se umístili studenti Gymnázia Jana Palacha z Mělníka.

Letošní ročník soutěže finančně podpořilo MŠMT a Lesy ČR prostřednictvím Sdružení Mladých ochránců přírody. Na přípravě a realizaci soutěže se podíleli také zaměstnanci AOPK ČR, Správy CHKO Blaník a Lesů ČR. Předsedou komise byl Mgr. Martin Kloudys.

Výtvarná a literární soutěž ke Dni Země

📍 Lenka Suchanová

Při příležitosti Dne Země proběhla na Podblanicku výtvarná a literární soutěž, kterou tradičně spolupořádá AOPK ČR – Správa CHKO Blaník s Podblanickým ekocentrem ČSOP Vlašim. Své práce do soutěže zaslalo přes 200 žáků z 21 základních a středních škol. Téma letošního ročníku „Přání pro Zemi“ děti uchopily neotřelým způsobem v podobě kreseb, maleb, trojrozměrných objektů, básní, úvah a příběhů. Vítěze soutěže vybírala porota složená z Podblanických výtvarníků a to odděleně v pěti věkových kategoriích. Všechny práce dětí byly vystaveny v sále Podblanického ekocentra, kde proběhla 20. dubna slavnostní vernisáž a vítězové obdrželi knižní ceny. Vernisáže se zúčastnilo 25 osob.

Na stěnách výstavního sálu Podblanického ekocentra foto: J. Havelková nezbylo při výstavě prací z výtvarné a literární soutěže ke Dni Země ani místo prázdné.

XIII. Středočeská mrkvová konference

🕒 Jana Dufalová

Středočeští pedagogové všech typů škol, kteří mají zájem o inspiraci do výuky ekologické výchovy, jsou každoročně zváni na tradiční pedagogickou konferenci. Letos konference proběhla už po třinácté, a to 6. listopadu 2013, ve velkolepých prostorách bývalé Jezuitské koleje v Kutné Hoře, kde dnes sídlí Galerie Středočeského kraje.

V úvodním bloku se prezentovaly organizace s projekty, do kterých se školy mohou zapojit.

Během pracovních dílen pak mohli účastníci zhlédnout divadelní představení Živá zahrada z nabídky Podblanického

ekocentra. Dále přišlo na řadu využití Montessori pedagogiky a také jejich specifických pomůcek právě v ekologické výchově. Lektorské centrum GASK nabídlo účastníkům jeden ze svých výukových programů galerijní animace na téma tvorby Karla Malicha. Kdo chtěl více přírody, mohl se inspirovat na semináři, který představil program pro školy s názvem Les ve škole. Učitelé druhého stupně ZŠ a SŠ se zabývali otázkou dopadů internetového obchodu a zamýšleli se nad způsobem výuky mediální výchovy na školách a vůbec nad dopady médií na populaci. Během konference byla také možnost seznámit se na vlastní kůži s elektromobily, projet se v něm v úzkých uličkách historického centra a dozvědět se o jejich přednostech a výhodách.

Konference se zúčastnilo celkem 46 pedagogických pracovníků ze 41 škol Středočeského kraje. Akce byla pro účastníky zdarma díky finanční podpoře Středočeského kraje.

Lektorka Lenka Černická představila zajímavé Montessori pomůcky pro ekologickou výchovu.

foto: J. Dufalová

Konferenční místnost v Galerii Středočeského kraje zaplnili učitelé všech typů škol. foto: J. Dufalová

Jízda elektromobilem lákala mnohé.

foto: J. Dufalová

METODICKÁ POMOC UČITELŮM

EVVOkace

🕒 Roman Andres

V rámci projektu podpořeného Středočeským krajem byl v roce 2013 vydáván e-mailový zpravodaj pro školy se zájmem

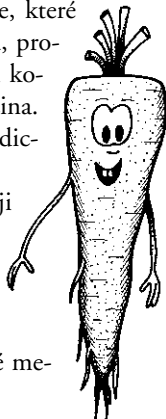
o ekologickou výchovu „EVVOkace“. Školám byl poskytnutý zdroj koncentrovaných informací o životním prostředí, EVVO a aktuálním dění. Zpravodaj byl zaslán absolventům specializačních studií a školním koordinátorům a šest vydaných čísel je k dispozici v elektronické podobě na adrese <http://www.podblaniceekocentrum.cz/cs/776-evvokace-e-zpravodaj>.

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu

① Jana Dufalová

Spolupráce se školami Středočeského kraje, které projevují hlubší zájem o ekologickou výchovu, probíhá na základě sítě M.R.K.E.V. Tuto síť škol koordinuje na území celé republiky SSEV Pavučina. Zúčastněným školám nabízí především metodickou pomoc na poli EVVO.

Koordinátorem sítě je ve Středočeském kraji ZO ČSOP Vlašim. V roce 2013 bylo do sítě zaregistrováno 32 škol. Během roku školy obdržely kromě emailových rozesílek i 4 písemné rozesílky, které obsahovaly časopis pro ekogramotnost s názvem Bedrník a dále různé metodické a informační materiály.

jsme se vždy s prostorami školky, s jejich RVP a byly nám představeny zajímavé aktivity a způsoby práce s dětmi. Kromě toho proběhl v lednu v Praze seminář „Skákal pes přes oves“, který lektorovala Bc. Lenka Hronešová. Jednalo se o praktickou ukázkou, jak dětem netradičním způsobem představit různá prostředí a jejich obyvatele.

Na Setkáních Středočeské MRKVIČKY se sešlo celkem 39 učitelek.

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu

① Jana Dufalová,

Síť Mrkvička poskytuje metodickou pomoc mateřským školám, které chtějí u svých dětí podpořit environmentální citění. V roce 2013 jsme zajišťovali pro 92 středočeských MŠ pravidelné rozesílky nejrůznějších materiálů a Informačního bulletinu Mrkvička, který vydává SSEV Pavučina.

Během roku 2013 jsme uspořádali tři setkání učitelek ze sítě Mrkvička. V rámci těchto setkání jsme společně navštívili MŠ Semínko na Toulcově dvoře a MŠ ve Vestci u Prahy. Seznámili

Lektorka Iva Valtrová s dětmi předvedla lekci zážitkové pedagogiky.

foto: J. Dufalová

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Včelojedi

① Jiří Pavelka, Jindřich Kulíček

Oddíl Mladých ochránců přírody Včelojedi v roce 2013 znamenal nejvyšší počet zaregistrovaných členů od svého založení. V roce 2010, kdy byl oddíl založen, měl osm členů. V roce 2013 se celkový počet dětí zastavil na čísle třicet šest. K nárůstu počtu dětí přispěl prázdninový příměstský tábor, který nabídl účastníkům další spolupráci ve školním roce. Během roku se oddíl scházel pravidelně jedenkrát týdně v Podblanickém ekocentru. Schůzky trvají 90 minut a v roce 2013 se jich uskutečnilo třicet osm. Mezi hlavní úspěchy oddílu patří ocenění MŠMT v soutěži Brána k druhým, která hledá, ukazuje a oceňuje pozitivní příklady a skutky v naší společnosti. Dále pak oddíl obsadil třetí místo v orientačně-šifrovací soutěži V Benešově straši. Mimo pravidelné akce pořádal oddíl výpravy do přírody, brigády a také tradiční letní tábor, viz tabulka č. 7.

Na vánoční brigádě Včelojedi nejen sbírali větve, ale také zdobili stromečky pro zvířata.

foto: J. Kulíček

č.	termín	název akce	popis akce	účast
1	4. – 5. 5. 2013	Operace Biting	Orientačně-šifrovací výprava s prvky válečné historie.	14
2	1. – 14. 7. 2013	Letní tábor	Tradiční zakončení školního roku tábořením na zelené louce.	26
3	8. 11. 2013	Brána k druhým	Přebírání ocenění ze soutěže Brána k druhým v Praze.	13
4	23. 11. 2013	V Benešově strašii	Orientační soutěž plná strašidel a nerozluštěných šifer.	19
5	13. – 14. 12. 2013	Vánoční posledníčka	Vánoční brigáda v ořechové aleji u Jinošova.	15

Letní tábor

🕒 Jiří Pavelka, Jindřich Kulíček

Letní tábor proběhl od 1. do 14. července 2013 již tradičně Na Ostrově u Nemíže. V porovnání s rokem 2012 zaznamenal počet táborníků nárůst o 12 účastníků a pro některé zájemce již ani nestačila kapacita tábora, která byla nastavena na celkový počet 26 dětí. Ty byly rozděleny do tří band, protože celý tábor byl inspirován karetní hrou Bang! Mimo tradiční westernové záležitosti čekal na účastníky například výlet do Zruče nad Sázavou a Kácova, vypouštění vyléčené káně lesní na svobodu nebo sázení stromů v lese.

Táborová rána byla věnována patřičnému rozhýbání a probuzení.

foto: J. Pavelka

Příměstský tábor v paraZOO

🕒 Jiří Pavelka

V roce 2013 jsme zorganizovali první ročník příměstského tábora v paraZOO, který byl věnován péči o trvale handicapovaná zvířata. Tábor se uskutečnil od 12. do 16. srpna 2013 a zúčastnilo se ho třicet dětí, pro které byl připraven bohatý program. Děti si vyzkoušely krmení zvířat v paraZOO, vypouštění vyléčených zvířat na svobodu nebo pozorování jelenů v oboře. Součástí programu bylo také zhlédnutí divadla Živá zahrada, návštěva kozí farmy i domácího muzea v Milovanicích, ukázka výcviku psů nebo exkurze do vlašimské hvězdárny.

Mezi dovednosti, které se mohli účastníci příměstského tábora naučit, patřilo také dojení koz.

foto: J. Matějovský

Rodičovský ekoklub Breberky

🕒 Jarmila Klaudysová

Ekoklub Breberky – klub pro rodiče s dětmi se v roce 2013 pravidelně scházel v pondělí v podkroví Podblanického ekocentra. Děti se zde seznamovaly s tématy, která se váží k přírodě. Poznávali jsme mláďata a jejich rodiče, třídili odpad, seznamovali se s tradicemi, které se vážou k jednotlivým svátkům v roce. Rodiče, převážně maminky, si mezi sebou vyměňovali své zkušenosti s výchovou a získávali nové informace o dění v regionu Kraj blanických rytířů.

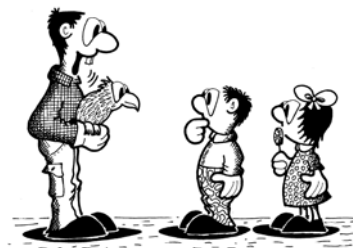

Oslavy desátého výročí založení ekoklubu Breberky. foto: J. Klauďysová

V letošním roce ekoklub Breberky slavil své desáté výročí od svého vzniku. K této příležitosti ekoklub zorganizoval posezení bývalých a současných členů ekoklubu v paraZOO. Pro návštěvníky byl připraven pestrý program.

Ekoklub Breberky pořádal již po druhé akci pro podpoření dětské čtenářské gramotnosti Noc s Andersenem, tentokrát na téma Kocour Modroočko. Akce se zúčastnilo 44 dětí.

AKCE PRO VEŘEJNOST

Vánoce v paraZOO

① Jana Havelková

Cílem akce je nabídnout lidem možnost zimní prohlídky paraZOO a především také zapojení veřejnosti do pomoci živočichům zraňovaným v důsledku lidské činnosti. Návštěvníci mohou v tento den přinést zvířecím pacientům a trvale handicapovaným zvířatům dárky. Procházka v paraZOO byla tento den obohacena o oblíbené komentované krmení vyder a program pro děti. Ty mohly spolu se svými rodiči plnit kvízové úkoly a za to si domů odnést vlastnoručně vymalovanou placku.

Terénní kurz pro rodiče s dětmi: Nebojme se s dětmi do terénu!

① Roman Andres

Kurz se v roce 2013 uskutečnil od 22. do 27. července ve Dvoře v Chotětích (Prčicko) s podtitulem „Rok a půl na vsi“. Byl opravdu jen volně inspirovaný knihou bratří Mrštíků. Celkem se kurzu zúčastnilo 14 dospělých a 19 dětí.

Účastníci kurzu si vyzkoušeli vaření v kotlíku na ohni.

foto: R. Andres

Podtitul kurzu „Rok a půl na vsi“ byl doprovázen odpovídajícími kostýmy.

foto: R. Andres

Ekovečery, přednášky a tématické dny

① Jana Havelková

V roce 2013 jsme uspořádali celkem šest cestopisných ekovečerů, kdy jsme prostřednictvím vyprávění doprovázeného promítáním fotografií navštívili zajímavá místa ve všech částech světa. Díky atraktivním tématům je o tyto přednášky neustále zájem a mají svůj okruh stálých návštěvníků. Celkem se zúčastnilo více jak 200 posluchačů.

Ještě větší zájem než v minulém roce byl také o Netopýří noc. Téměř stovka účastníků využila příležitosti k seznámení s těmito tajemnými nočními tvory a jejich životem.

Tabulka č. 8: Přehled ekovečerů a tématických dnů.

č.	termín	název akce	lektor/ka	popis akce	účast
1	19. 2. 2013	Ekovečer Banát	Ing. Pavel Jakubův	Cestopisná přednáška s promítáním o životě české menšiny v rumunském Banátu.	20
3	20. 3. 2013	Ekovečer Kapverdy – sopečné ostrovy v tropech	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc., Ing. Miloslav Kuklík	Cestopisná přednáška s promítáním představila živou i neživou přírodu a obyvatelstvo Kapverdských ostrovů.	38
4	14. 8. 2013	Netopýří noc	Dagmar Zieglerová	Promítání filmu Netopýří ve tmě, výstava Netopýr jako symbol, aktivity pro děti, ukázka handicapovaných netopýřů, vycházka do parku s ultrazukovým detektorem a vyhledávání netopýřů.	93
6	14. 10. 2013	Ekovečer Libanon	Ing. Václav Zemek	Cestopisná přednáška s promítáním o krásách a zajímavostech libanonských měst a přírodních památek.	33
8	11. 11. 2013	Ekovečer Toulky Jižní Amerikou	Eva Vorlová	Cestopisná přednáška s promítáním představila rozmanité typy jihoamerické krajiny a její přírodní zajímavosti, města a obyvatelstvo.	48
9	26. 11. 2013	Ekovečer Škoda Tour 2011 - Albánie a Makedonie	Jaroslav Fryš	Pomítání dokumentu a fotografií z cesty starými škodovkami do hor, historických měst, k moři a jezerům Albánie a Makedonie.	31
10	19. 12. 2012	Ekovečer Nepál	Jaromír Braniš	Cestopisná přednáška s promítáním o cestě do nepálských hor a měst.	35
8	10. 10. 2012	Ekovečer Izrael a Palestina	Ing. Václav Zemek	Cestopisná přednáška s promítáním o cestování po Izraeli a palestinských územích.	45
9	13. 12. 2012	Předvánoční vyrábění	RNDr. Jana Havelková	Předvánoční dílna, výroba vánočních ozdob a dekorací z přírodních materiálů.	25
10	17. 12. 2012	Historie hornictví na Podblanicku	Ing. Václav Zemek	Prezentace nové knihy, přednáška s představením nejvýznamnějších důlních památek Podblanicka, autogramiáda autora.	25
celkem					298

Každou první středu v měsíci počínaje únorem jsme ve spolupráci s ActiveDog, o. s. pořádali cyklus přednášek Pejskařské povídání. Přednášky na téma výchovy a výživy psa vedli zkušení kynologové a byly určeny nejen pro pejskaře, ale i pro zájemce z řad veřejnosti. Cyklu se pravidelně účastnilo 5 až 10 nadšenců.

Veřejnost byla o konání všech akcí ekocentra informována pozvánkami ve Zpravodaji Města Vlašimi, v regionálním tisku, na Rádiu Blaník, na Rádiu Sázava, z vyvěšených plakátů, na webových stránkách www.csopvlasim.cz, na Facebooku či z e-mailových rozesílek.

Ochočené handicapované netopýry Bulfínka, Kájínka a Čísláka si děti mohly i pohladit. Vidět zblízka živého netopýra bylo největším zážitkem pro všechny příchozí.

foto: J. Havelková

Během ekovečerů můžeme často obdivovat exotické suvenýry z nejrůznějších částí světa. Tuto krásnou mandalu si z Nepálu přivezl Jaromír Braniš.

foto: J. Havelková

Výstavy

🕒 Jana Havelková

V přednáškovém sále v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim proběhlo v roce 2013 celkem šest výstav.

Tabulka č. 9: Přehled výstav.

termín	název výstavy	stručný popis
21. 12. 2012 – 28. 2. 2013	Stromy	Autorská výstava fotografií Ing. Pavla Jakubův představuje stromy z Podblanicka i z jeho zahraničních cest.
20.4. – 17. 5. 2013	Přání pro Zemi	Výstava prací z výtvarné a literární soutěže pro základní a střední školy okresu Benešov.
14. 9. 2013	Podblanický plenér	XVII. ročník tradiční výstavy obrazů umělců Podblanicka ve vlašimském parku.
8. 10. 10. 2013	Výstava ovoce	Výstava starých krajových odrůd jablek.
15. – 29. 11. 2013	Jinej pohled	Výstava fotografií Miloše Maříka.
11. – 19. 12. 2013	Výstava obrazů Stanislava Příhody	Prodejní výstava obrazů, výstava literární tvorby a fotoknih Stanislava Příhody probíhala u příležitosti křtu jeho nové knihy Ze skicáků.

Tabulka č. 10: Přehled vycházek.

termín	název vycházky	lektor	stručný popis
17. 3. 2013	Na Kupsovu skálu za lýkovci	Ing. Mgr. Martin Kloudys	Přírodovědná vycházka z Vlašimi na Kupsovu skálu za kvetoucím lýkovcem jedovatým.
10. 5. 2013	Vítání ptačího zpěvu	RNDr. Michal Andreas	Ornitologická vycházka do městské zástavby a zámeckého parku, pozorování ptáků, určování podle hlasů a vzhledu.
13. 7. 2013	Setkání se zlatem	Ing. Václav Zemek	Geologická vycházka po nové naučné stezce Zlatodůl Roudný proběhla u příležitosti slavnostního otevření stezky.
14. 8. 2013	Netopýří noc	Dagmar Zieglerová	Vycházka do zámeckého parku. Vyhledávání a určování netopýrů pomocí ultrazvukového detektoru, vypouštění netopýra.

Ve zcela zaplněném přednáškovém sále zahájil Stanislav Příhoda výstavu obrazů a představil návštěvníkům svou novou knihu *Ze skicáku*.

foto: J. Havelková

Vycházka na Kupsovu skálu za kvetoucími lýkovci se vydařila i díky krásnému jarnímu počasí.

foto: J. Havelková

Den Země v paraZOO

🕒 Jana Havelková

V sobotu 20. dubna byla v paraZOO pro rodiče a děti připravena ekostezka s úkoly. Zpřístupněna byla i atraktivní liščí nora v Lesní učebně ekocentra, kde bylo jedno ze stánovišť. Ve venkovní učebně v zahradě probíhala výtvarná dílna. Za pomoc na stanovištích děkujeme dobrovolníkům z Hnutí Brontosaurus. Akci bohužel provázelo chladné počasí a to se projevilo na nižší účasti, kdy stezku absolvovalo 28 dětí s rodiči. Zároveň se v přednáškovém sále uskutečnila vernisáž výstav a vyhlášení výsledků výtvarné a literární soutěže pro školy. Dne Země se celkem zúčastnilo 90 osob.

Vodnická stezka

🕒 Jana Havelková

Výlov rybníka Jírovce ve Vorlinském údolí byl jako již tradičně v posledních letech spojen s akcí pro veřejnost. Na děti čekal vodník Jírovec a pro příchozí byla nachystána malá výtvarná dílnička a několik úkolů.

Poznávání obilí vypadalo na první pohled jako jednoduchý úkol. Ale nad některými druhy váhali i dospělí.

foto: J. Havelková

Děti i dospělí společně vyráběli žabky a rybičky z papíru a dřevěného kolíčku nebo korále z podzemních plodů a slámy.

foto: Š. Pešout

Cestovatelský festival

🕒 Roman Andres

Od 28. 2. do 2. 3. 2013 proběhl v sále Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim Cestovatelský festival. Prostřednictvím autorských prezentací jsme navštívili africké Kilimandžaro, Dunajskou deltu, národní parky Finska, Slovinsko, Thajsko či Zanzibar, ale také Novomlýnské nádrže na Moravě či Moravský kras. Ústředním tématem však byla ekologická stopa, kterou zanechá naše dovolená.

Ozvěny Ekofilmu

🕒 Roman Andres

V rámci poradenství a osvěty pro veřejnost organizovala ekoporadna ČSOP Vlašim filmový festival „Ozvěny ekofilmu“ hned nadvakrát. Poprvé ve Vlašimi 21. října a podruhé v Benešově ve dnech 21., 23. a 24. října 2013.

Studenti benešovského gymnázia na promítání Ozvěň ekofilmu.

foto: R. Andres

Naučná stezka Roudný

① Pavel Jakubův

V roce 2013 se díky dotaci z Leader – fond EAFRD, osa IV. po dlouhém snažení podařilo vybudovat a otevřít Naučnou stezku Roudný, která připomíná zašlou slávu tohoto svého času velice významného zlatodolu na Podblanicku.

Trasa stezky, o celkové délce cca 4,5 km, prochází nejvýznamnějšími částmi této unikátní památky. Celkem na šestnácti

Zastavení s porovnáním hustoty vody a zlata.

foto: P. Jakubův

Slavnostní otevření naučné stezky. Zleva: Václav Zemek (spoluautor námětu stezky), pan Suk (bývalý pracovník zlatodolu Roudný), Bohumil Děd (starosta obce Zvěstova).

foto: P. Jakubův

informačních tabulích, které jsou umístěny na stojanech ve tvaru štolní výdřevy, takže imitují vstup do stoly, se mohou návštěvníci seznámit s historií a fungováním zlatodolu od dob středověku až po 50. léta 20. století kdy proběhly poslední průzkumné práce na tomto ložisku. Na každém zastavení se mohou návštěvníci setkat s permoníkem Rudou z Roudného, který přibližuje činnost v dole nejmenším návštěvníkům. Všechny hlavní zastavení jsou doplněny dalšími deseti panely s historickými fotografiemi umístěnými na místech, odkud byly před lety vyfotografovány. Návštěvník tak může porovnat současný stav s fotografií starou i přes 100 let. Aby byla stezka ještě o něco atraktivnější, bylo na trase stezky vybudováno pět "hravých" zastavení, na kterých se mohou návštěvníci například sami přesvědčit, jak velká je krychle zlata vážící jednu tunu, nebo si mohou vykopat a odnést sřepey z tavicích nádob používaných při získávání zlata.

Celkové náklady na vybudování stezky se vyšplhaly k 1,5 mil. Kč. Slavnostní otevření stezky se uskutečnilo v sobotu 13. 7. 2013, kdy byla přestřižena slavnostní páska a stezka přivítala první návštěvníky.

Projekt Čtyři blaniční rytíři aneb vzdělávání obyvatel Podblanicka k trvalé udržitelnosti

① Lenka Suchanová

ČSOP Vlašim ve spolupráci se Spolkovým domem sourozenců Roškotových realizovala v uplynulých dvou letech projekt hrazený z fondů Evropské Unie. Aktivity projektu byly určeny pro širokou veřejnost a jejich stěžejní náplní bylo vzdělávání a osvěta v oblastech jako je samozásobitelství, řemeslné dovednosti, šetrná spotřeba a šetrné trávení volného času. Hlavní pilířem projektu byly kurzy a workshopy, kterých v průběhu celého projektu proběhlo 48 a zúčastnilo se jich 806 osob. ZO ČSOP Vlašim z toho v roce 2013 realizovala 27 vzdělávacích akcí se 491 účastníky. Jejich přehled najdete níže v tabulce. Dále v projektu vznikly tři mediální kampaně na témata regionálního značení, šetrného turismu a dobrovolnictví, bylo vytvořeno a do médií rozesláno 16 ekorad a bylo zodpovězeno 100 ekoporadenských dotazů. Ekoporadce také navštěvoval farmářské trhy v blízkém i vzdálenějším okolí, s informačním stanem s názvem „Mobilní

Na letním Terénním kurzu pro rodiče s dětmi měly děti na farmě v Chotěticích plně ruce práce.

foto: P. Vondráková

Tabulka č. 11: Přehled vzdělávacích aktivit ZO ČSOP Vlašim v rámci projektu Čtyři blaničí rytíři v roce 2013.

č.	Název akce	Lektor	termín	Počet účastníků
CELODENNÍ A VÍCEDENNÍ KURZY				
1	Kurz domácí výroby bylinných mastí	Gabriela Zemčková	19. 1.	16
2	Přírodní stavitelství aneb Žijme zdravě, levně, přirozeně	Tomáš Kramár	2. – 3. 3.	25
3	Základy permakultury aneb Vezměme to pěkně od podlahy	Kateřina Horáčková, Iva Keclíková	23. – 24. 3.	21
4	Kurz domácí výroby mléčných výrobků	Petr Rys	6. – 7. 4.	19
5	Kurz „Jaké je mé poslání?“	Mgr. František Zimmer	19. – 21. 4.	11
6	Kurz domácí výroby bylinných mastí 2	Gabriela Zemčková	11. 5.	16
7	Mediální výchova pro rodiče	Mgr. Radim Wolák	18. – 19. 5	9
8	Permakultura v praxi aneb volné pokračování pro pokročilé	Kateřina Horáčková	25. – 26. 5.	19
9	Na média společně	Mgr. Radim Wolák	16. 6.	14
10	Kurz stavby zahradní pece na chleba a pizu	Tomáš Kramár	29. – 30. 6.	12
11	Kurz kosení kosou	František Baloun a František Šmolík	5. -6-7.	14
12	Úsporné stavění z přírodních materiálů proběhl	Daniel Grmela	14. – 15. 9.	13
13	„Aby se nám spolu dobře žilo“	František Zimmer, Veronika Zimmerlová	28. 9.	14
14	Média a my	Mgr. Radim Wolák	29. 9.	9
15	Permakultura a budoucnost aneb Osivo jako důležitý zdroj kulturního dědictví	Kateřina Horáčková	12. – 13. 10	20
16	Děti v síti	Radim Wolák	19. 10.	5
17	„Jaké je mé poslání?“	František Zimmer	25. – 27. 10.	19
18	Pejskařské povídky – kynologické sporty	Barbora Potůčková	8. 5.	6
19	Čtverečková zahrádka – velká sklizeň z malého prostoru	Kateřina Hodková	10. 6.	13
20	Výroba bylinného sirupu	Gabriela Zemčková	12. 6.	16
21	Pejskařské povídky – přetahovala-výroba i použití	Kateřina Červenková	2. 10.	10
22	Fotografování pro nefotografy 1	Magda Andresová	2. 10.	18
23	Stvoření pro tvoření pro maminky s dětmi	Magda Andresová	7. 10.	11
24	Fotografování pro nefotografy 2	Magda Andresová	16. 10.	13
25	Festival Zisky a ztráty cestování	Viktor Třebický, Pavel Veselý, Ondřej Bílý, atd.	28.2 – 2.3.	27
26	Exkurze po místních zemědělských farmách	Antonín Šmakal, Irena Pešoutová a další	27. 4.	35
27	Týdenní terénní kurz pro rodiče s dětmi „Nebojme se s dětmi do přírody“	Roman Andres, Magda Andresová, Jindřich Částka, Petr Karlík a další	22. – 27. 7.	36
28	Podblanický výměnný jarmark		12. 10.	50

ekoporadna“ nabízel informační materiály a zodpovídal zdarma dotazy zájemcům o ekologickou problematiku.

V rámci vzdělávacích aktivit vzniklo spoustu zajímavých výtvorů – sýry, masti, sirupy, hliněná pec s příčkou a sedátkem na zahradě ekocentra či permakulturní zahrádka. Jednoznačně největším přínosem projektu ale jsou dovednosti, které si účastníci kurzů odnesli a vazby, které mezi nimi vznikly. Obojí bylo patrné na závěrečné akci projektu – Podblanickém výměnném jarmarku, kde si účastníci vyměňovali nejen své výpěstky a výrobky, ale také kontakty a zkušenosti. Nu a my doufáme, že tato výměna bude živá i nadále a budeme se ji snažit podpořit přínejmenším prostřednictvím pořádání dalších jarmarků a vzdělávacích akcí i v příštích letech.

Permakulturní zahrádku jsme s lektorkou Katkou Horáčkovou založili navzdory špatnému počasí. *foto: L. Suchanová*

V rámci projektu vznikla hliněná pec a drobné slaměnohliněné prvky, které jsou na zahradě Podblanického ekocentra volně k prohlédnutí. *foto: L. Suchanová*

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

🕒 Jana Havelková

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim se zaměřuje na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace a periodika. V současné době je zaevidováno 5 030 knih, což od roku 2012 představuje nárůst o 83 knih. Dále je zaevidováno 341 elektronických nosičů. V knihovně si lze také vybírat z několika desítek periodik.

Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin, v jinou dobu jen po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže čtenář/ka má možnost si samostatně vyhledat požadovanou publikaci. Knihovna nabízí i možnost dálkové výpůjčky – zaslání knih poštou.

Ekoporadna

🕒 Roman Andres

Ekoporadna ZO ČSOP Vlašim funguje od roku 1999 a je členem Sítě ekologických poraden STEP. Dotazy ekoporadna zodpovídá telefonicky, při osobní návštěvě v Podblanickém ekocentru nebo prostřednictvím emailové adresy ekoporadna@csop. Ve vstupu do ekocentra na dvou stojanech nabízíme informace formou letáků o environmentálně šetrném nakupování, provozu domácnosti, potravinách aj. Širší nabídka informačních materiálů je k dostání uvnitř ekoporadny. V roce 2013 se ekoporadensví věnovali (abecedně): Roman Andres, Marie Horáková, Jakub Hromas, Michaela Jakubův, Stanislav Němec, Petr Švingr a Petr Vach.

V roce 2013 bylo poskytnuto bezmála 310 evidovaných konzultací. Nejčastěji vyhledávali ekoporadenskou službu přímo občané, mnohem méně pak instituce typu škola či úřad. Naprostá většina kontaktu se odehrála prostřednictvím e-mailu.

Staronové dovednosti kosení a údržby kosa nás učil mistr České republiky v kosení sedlák František Šmolík. *foto: P. Karlík*

ČSOP VLAŠIM

Konzultace se nejčastěji týkaly tradičně zvířat (85 %), ochrany přírody (5 %), bydlení a doprava (2 %), doporučení kontaktů (2 %), energetika (1 %), zemědělství a biopotraviny (2 %) a nakládání s odpady (3 %).

Ekoporadnu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim navštěvují také žáci a studenti základních a středních škol pro podklady do referátů, projektů a seminárních prací, kteří si v roce 2013 vyžádali celkem 5 konzultací.

V roce 2013 byly, počínaje červnem, každý měsíc publikovány ekoporadenské články v regionálním tisku a na internetu pod názvem „ekorada na tento měsíc“ (celkem 18). Obsah jednotlivých článků je k dispozici na webu ČSOP Vlašim <http://www.podblanickeekocentrum.cz/cs/pravidelne-mesicni-ekorady>.

Další aktivitou zmíněného projektu byla činnost mobilní ekoporadny, s níž jsme se účastnili 5 hromadných akcí pro veřejnost.

Ekoobchůdek

🕒 Jana Havelková

Ekoobchůdek má za sebou již osm let své existence a doznal v průběhu roku 2013 dalších změn.

Obchůdek je zaměřen na literaturu, certifikované zboží (bio, fair trade, ekologicky šetrný výrobek, FSC, certifikova-

ná kosmetika, výrobky s certifikátem KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®), ekodrogerii, výrobky pro živou zahradu, suvenýry z paraZOO, a dárkové zboží.

Každé pondělí funguje ekoobchůdek jako odběrné místo farmářských bedýnek i jejich doplňkového sortimentu - čerstvé pečivo z chráněné dílny, domácí marmelády, těstoviny, mošty a řadu dalších potravin. Zároveň lze objednat i bio mléčné výrobky, biomouku nebo vejce a maso z farmy.

Elektronický obchod na adrese www.csopvlasim.cz/eshop aktuálně nabízí 324 druhů zboží, největší zastoupení mají publikace (200 položek). Zákazníci elektronického obchodu si nejvíce objednávají publikace a školní pomůcky.

Elektronický obchod nabízí širokou nabídku produktů, kterou si můžete prohlédnout také v kamenném ekoobchůdku v Podblanickém ekocentru ČSOP.

foto: J. Pavelka

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

🕒 Dagmar Tlustošová

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Blaníkem

První číslo se objevilo v roce 1921 a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Vydáváme

ho společně s Muzeem Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. Vydávání řídí redakční rada ve složení: Ing. Pavel Pešout, šéfredaktor, Jiří Pavelka, redaktor, Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSCc., Mgr. Václav Kovařík, PhDr. Jindřich Nusek, PhDr. Ivana Preislerová, Slávka Rýdlová, Milan Štědra, Mgr. Jan Urban, PhDr. Libuše Váňová, Ing. Jana Zmeškalová. Distribuce je zajiš-

těna prostřednictvím patnácti prodejních míst (Benešov, Jankov, Kamberk, Kondrac, Louňovice pod Blaníkem, Načeradce, Sázava, Vlašim a Zvěstov). Časopis zdarma dostávají členové ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie, sponzoři, města, obce a další veřejné instituce na Podblanicku (muzea, školy, knihovny apod.).

Je to nepravidelný čtvrtletník, jednotlivá čísla časopisu obsahují příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších čísel Pod Blaníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavatelem, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

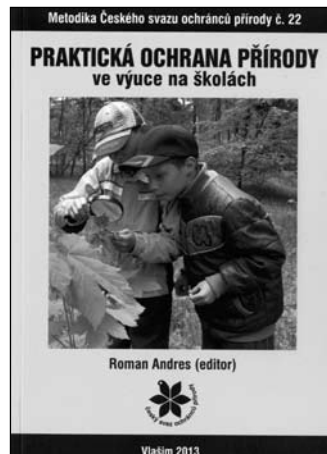
Formát časopisu je B5, černobílá obálka, rozsah 17 až 33 řádných stran a 12 až 20 stran přílohy, náklad po 1 200 ks, cena: 20 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

Samostatné publikace

Roman Andres (ed.):

Praktická ochrana přírody ve výuce na školách

Metodika Českého svazu ochránců přírody č. 22 obsahuje náměty pro praktickou přírodovědnou činnost ve škole, na školní zahradě či v terénu. Aktivita v ní nabízené pomáhají rozvíjet u dětí vztah k přírodě, schopnost přírodu vnímat, prožívat, zkoumat, chápat v její pestrosti, propojenosti, uvědomovat si problémy, s kterými se příroda potýká, i hledat cesty, jak jí pomoci. Vydání podpořil Středočeský kraj.

Formát A5, plnobarevná obálka, 96 stran černobílých stran a 10 stran barevné přílohy náklad 2000 ks, 1. vydání, ISBN 978-80-86327-99-0.

Průvodce naučnou stezkou Roudný

Průvodce naučnou stezkou Roudný shrnuje a doplňuje informace o činnosti bývalého, svého času nejvýznamnějšího zlatodolu ve střední Evropě. Obsahuje množství dobových fotografií.

Náklad 1 500 ks, průvodce vydán za podpory Leader – fond EAFRD, osa IV.

Propagační a osvětové tiskoviny

Propagační tiskoviny Kraje blanických rytířů

V roce 2013 jsme vydali plnokrevné skládačky složené na 1/3 formátu A4: Blanická brázda (100 ks), Těžba rud na Podblanicku (5 000 ks), Turistika pro handicapované (3 000 ks) a Expozice a muzea (5 000 ks), oboustranné karty formátu 1/3 A4: Farní muzeum Kondrac (1 000 ks), Louňovice pod Blaníkem (3 000 ks), paraZOO Vlašim (1 000 ks), Naučná stezka Zlatodůl Roudný (1 000 ks), Interaktivní stezka s rytířem na Blaník (1 000 ks), Staré odrůdy jaderovin na Podblanicku (5 000 ks), Včelí svět Hulice (1 000 ks), Zámek a park Vlašim (1 000 ks), dále plnokrevnou brožurku Tipy na výlety (1/3 formátu A4, 14 listů, náklad 15 000 ks).

Byla vydána geoturistická mapa Geopark Kraj Blanických rytířů (formát 593 × 420 mm, náklad 12 000 ks) a trhací mapa Vlašimsko (formát A4, náklad 20 000 ks).

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

paraZOO Vlašim

www.parazoo.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Interaktivní stezka „S rytířem na Blaník“

www.blanicti-rytiri.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Staré odrůdy jádrovín nejen na Podblanicku

aneb zachraňme dědictví našich předků

www.blanicti-rytiri.cz

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Těžba rud na Podblanicku

www.blanicti-rytiri.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Tipy na výlety

www.blanicti-rytiri.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

včelí svět

www.vcelisvet.cz

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Blanická brázda

www.blanicti-rytiri.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

FARNÍ MUZEUM KONDRAČ

www.farnimuzeum.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Zámek a park Vlašim

www.vlasimskypark.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Naučná stezka Zlatodůl Roudný

s dětskými i interaktivními panely

www.csopvlasim.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Turistika pro handicapované

www.blanicti-rytiri.cz

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Expozice a muzea

www.blanicti-rytiri.cz

Vyšlo již šesté číslo Rytířských novin, turistického občasníku Kraj blanických rytířů, který je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnostech trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce (formát A3, 8 stran, plnobarevný tisk, náklad 8 000 ks). Přílohou tohoto čísla Rytířských novin je dvoustrana Regionální produkty z Kraje Blanických rytířů v nákladu 8 000 ks. Vydání podpořil Revolvingový fond MŽP ČR.

Plakát: „Možnosti dobrovolnictví na Podblanicku“

Celobarevný A3 plakát vydaný v nákladu 300 ks. Informuje o neziskových organizacích, které rády uvítají dobrovolné pomocníky. Vydáno z projektu Čtyři blaníční rytíři spolufinancovaného EU a státním rozpočtem ČR ve spolupráci s představenými organizacemi.

Leták: „Možnosti dobrovolnictví na Podblanicku“

V letáku jsou představeny neziskové organizace, které rády uvítají dobrovolné pomocníky.

Náklad 2 000 ks. Vydáno z projektu Čtyři blaníční rytíři spolufinancovaného EU a státním rozpočtem ČR ve spolupráci s představenými organizacemi.

Pracovní listy Jak se dělá ...

Pracovní listy „Jak se dělá chléb, Jak se dělá máslo a Jak se dělá oblečení“ nabízí dětem připomenutí postupů, jak výrobky vznikají nebo vznikaly v dřívějších časech. Listy jsou doplněny tematickými úkoly.

Formát A4, náklad po 500 ks. Vydáno za podpory Středočeského kraje.

Pracovní listy paraZOO

Pracovní listy paraZOO pro předškoláky a školáky nabízí zábavné úkoly při prohlídce expozice zástupců volně žijících živočichů ČR, kteří byli léčeni v Záchraně stanici pro živočichy ČSOP Vlašim, ale pro trvalé následky jejich zranění již nemohou být vypuštěna zpět do volné přírody.

Formát A4, 4 strany, náklad 1 000 ks pro předškoláky a 1 000 ks pro školáky. Vydání podpořil Středočeský kraj.

ČSOP VLAŠIM NA INTERNETU

① Kateřina Červenková

V roce 2013 došlo k podstatným změnám na stránkách www.csopvlasim.cz. Množství činností naší organizace již nebylo možno přehledně vměstnat na jedny webové stránky, proto jsme je nahradili novým, portálovým řešením.

Hlavní stránka www.csopvlasim.cz poskytuje základní informace o organizaci a činnostech ochrany přírody. Zároveň slouží jako rozcestník pro další naše stránky. Z nich byly k 29. 7. 2013 spuštěny stránky www.parazoo.cz věnované loni otevřené paraZOO, www.pomoczviratum.cz o činnosti Záchrané stanice pro živočichy Vlašim, www.podblaniceekocentrum.cz s nabídkou střediska environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Stránky o péči o zeleň www.krajina-zahrada.cz a o programu ochrany vážek www.vazky.net byly během roku teprve v přípravě. Všechny stránky jsou řešeny v jednotném grafickém stylu a struktuře. Základními prvky jsou aktuality, akce, vzájemné odkazy na ostatní stránky a samozřejmě vlastní obsah webů. Ve stejném duchu byla přetvořena stávající webová stránka Kraje blanických rytířů www.blanicti-rytiri.cz.

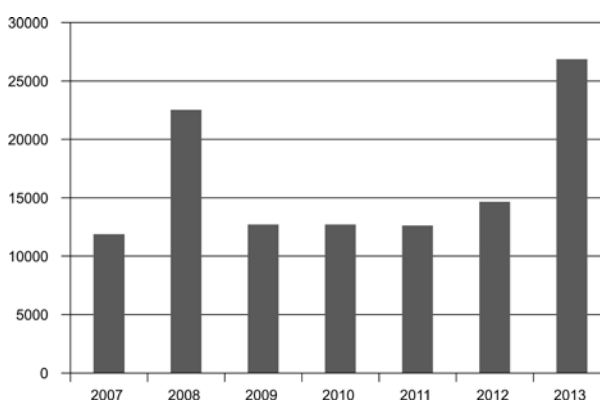
Nové řešení je nejen esteticky příjemnější, ale zejména přehlednější a efektivnější. Velkou pomocí je např. sdílení akcí a aktualit mezi weby a automatické sdílení aktualit na naše facebookové stránky.

Rozdělením obsahu webu došlo k mírnému poklesu návštěvnosti www.csopvlasim.cz, ale pokud vyhodnotíme všechny stránky ČSOP Vlašim společně (vyjma stránek Kraje blanických rytířů), je zřejmé, že celková návštěvnost našich stránek naopak vzrostla, i když se jedná o pouhých 5 měsíců roku.

Ve srovnání s ostatními stránkami je základní stránka www.csopvlasim.cz stále nejnavštěvovanější. Je třeba zohlednit, že nové řešení fungovalo jen 5 posledních měsíců roku.

www.csopvlasim.cz

Hlavní webová stránka měla celkovou návštěvnost měřenou od přechodu na nový systém 29. 7. 2013 celkem 10 571 přístupů. To je průměrně 2 114 návštěv měsíčně. Nejvíce návštěv v jednom dni bylo 7. 10. – 204 návštěv (zveřejnění zprávy o ježkoví uvízlém v kroužku z PETlahve a pozvánka na výstavu ovoce). Nejnavštěvovanější byla stránka v měsíci srpnu, tj. ihned po spuštění nového webu.

Graf č. 8: Návštěvnost www.csopvlasim.cz.

Tabulka č. 12: Návštěvnost www.csopvlasim.cz.

rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (5 měsíců)	2013 všechny weby ČSOP Vlašim*
celkem návštěv	11 899	22 353	12 713	12 696	12 644	14 673	10 571	16 303

*csopvlasim.cz, parazoo.cz, pomoczvirutum.cz, podblanickeekocentrum.cz

Tabulka č. 13: Návštěvnost dílčích webových stránek ČSOP Vlašim VIII-XII 2013.

stránka	návštěvnost
csopvlasim.cz	10571
blanicti-rytiri.cz	2556
parazoo.cz	1642
pomoczvirutum.cz	1534
podblanickeekocentrum.cz	1067
podblanickeetryhy.cz	9547

Celkem 33 % přístupů na tento web bylo přes vyhledávače (nejvíce Google), dále 27 % přes odkazy z jiných stránek (zejm. ostatní stránky ČSOP Vlašim a vyhledávač obrázků obrazky.cz), 25 % přímým přístupem a 15 % přes odkazy na sociálních sítích.

Návštěvníci stránek byli z 30 % z Prahy, z 24 % z Vlašimi, ostatní města představovala méně než 5 %.

Návštěvníci nejčastěji hledají kontakty, základní informace o naší organizaci, o možnostech ubytování a sledují aktuality a akce.

www.parazoo.cz

Nová stránka paraZOO měla za 5 měsíců své existence návštěvnost 1 642 přístupů, to je měsíčně 328 osob. Největší návštěvnost 40 přístupů měla stránka 25. 9. Nejnavštěvovanější byla stránka též v měsíci srpnu, tj. ihned po spuštění nového webu. Celkem 52 % návštěvníků stránek se na ně připojilo pomocí odkazu na jiných webech, nejčastěji z hlavního webu ČSOP, dále z www.zvirevnouzi.cz a z webu Kraje blanických rytířů. K významnějším odkazům patřily ty z webu Podblanickeého ekocentra a též z webu turistických her Turistický deník (55 přístupů) a Sestav si svůj svět (24 přístupů). Vyhledávače se podílely na návštěvnosti stránek z 30 % a to podobnou měrou Google a Seznam. Celkem 17 % přístupů bylo provedeno přímým zadáním adresy a pouze 1 % přes sociální síť.

Návštěvníci stránek byli ze 46 % z Prahy, ze 14 % z Vlašimi, z ostatních měst méně než 4 %.

Nejčastěji hledali informace o jednotlivých zvířatech, vstupné, otevírací dobu a kontakt, významná část návštěvníků si prohlédla stránku o adopci zvířat.

www.pomoczvirutum.cz

Stránku Záchrané stanice navštívilo za 5 měsíců 1 642 osob, to je měsíčně 307 přístupů. Návštěvnost během jednotlivých dnů byla poměrně vyrovnaná, největší byla den před vypuštěním puštíka v rehabilitačním ústavu Kladruby 11. 9. 2013 (82 přístupů).

Celkem 44 % návštěv se uskutečnilo přes odkazy z jiných webů, zejména z ČSOP Vlašim a paraZOO, ale též z [\[revnouzi.cz\]\(http://revnouzi.cz\). Celkem 34 % návštěvníků našlo tyto stránky přes vyhledávače, 19 % lidí zadalo přímo adresu stránek a pouhých 3 procenta vstupů proběhla přes sociální síť. Návštěvníci stránek byli z 39 % z Prahy, z 9 % z Vlašimi, z 5 % z Brna, z ostatních měst 2 % a méně. Nejvíce lidí zajímal návod na péči o ježky \(zájem vrcholil v říjnu\), dále kontakty a základní údaje o stanici, užitečné tipy a rady, fotogalerie a informace o praxích.](http://www.zvi-</p>
</div>
<div data-bbox=)

www.podblanickeekocentrum.cz

Stránku věnovanou environmentální výchově za 5 měsíců 1534 návštěvníků, což je průměrně 307 přístupů měsíčně. Největší zájem o ně byl 2. 9. a v dalších dnech kolem přelomu roku, což souvisí se zveřejněním nabídky výukových programů pro školy na nový školní rok. Celých 73 % přístupů se uskutečnilo přes jiné webové stránky a to v drtivé většině z webu ČSOP Vlašim a v menší míře též z webu paraZOO. Podobný podíl zaujímají přístupy přes vyhledávače (14%) a přímým zadáním adresy (13%). Pouze 1 % přístupů proběhlo přes sociální síť.

Na rozdíl od ostatních stránek, zde převažovali návštěvníci z Vlašimi (27%), na druhém místě z Prahy (26 %), dále z Benešova (6 %).

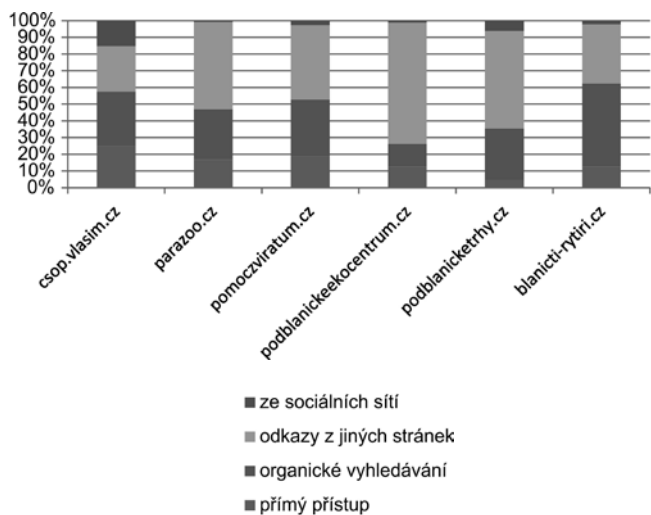
Nejvyhledávanějšími sekcemi byly podle očekávání nabídky výukových programů, zejména pro 1. stupeň ZŠ, zaujaly také materiály ke stažení, ekologická olympiáda (září a říjen) a aktuality.

www.podblanickeetryhy.cz

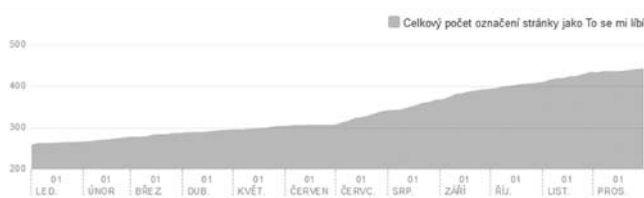
Stránka Podblanickeých farmářských trhů zatím na proměnu svého vzhledu čeká. Přesto ji za celý rok 2013 navštívilo 1067 lidí. Největší návštěvnost jsme zaznamenali 8. dubna a 20. srpna. Celkem 23 % vstupů proběhlo přes odkazy, zejména na webech Kraje blanických rytířů a ČSOP Vlašim, kde byly zveřejňovány tiskové zprávy o probíhajících trzích. Celkem 18 % návštěvníků použilo přímý vstup a 12 % využilo službu vyhledávačů, 2 % vstoupila přes sociální síť. I u stránky vlašimských trhů převyšují přístupy z Prahy, kde pracuje významný počet Vlašimáků (36 %) a na druhém místě z Vlašimi (26 %) a dále z Benešova (4 %). Nejvyhledávanější byly informace o aktuálních trzích, dále fotogalerie a informace pro prodávající.

www.blanicti-rytiri.cz

Stránky Kraje blanických rytířů zaměřené na udržitelný cestovní ruch byly v provozu po celý rok 2013, ačkoliv v průběhu doznaly značné změny zejména po grafické stránce. Navštívilo je celkem 9 547 osob, což je průměrně přes 1900 přístupů měsíčně. Tyto turistické stránky návštěvníci našli nejčastěji přes vyhledávače (17 %), z 12 % přes odkazy z jiných stránek (zejména přes ČSOP Vlašim, stránky vlašimského infocentra www.vlasimskypark.cz, wikipedii, stránku ubytovny v Kondraci www.okoloblaniku.cz a www.podblanickeekocentrum.cz). Podíl přímých vstupů (4 %) a vstupů přes sociální síť (1 %) byl zanedbatelný.

Graf č. 9: Přístupy na webové stránky.

Graf č. 10: Graf nárůstu počtu fanoušků facebookové stránky ČSOP Vlašim.

Jako u ostatních stránek i zde platí, že nejčastěji se lidé připojovali z Prahy (36 %), dále z Vlašimi (12 %) a Brna (5 %).

Kromě úvodní stránky byly nejnavštěvovanější typy na výlety, aktualita o akci Blanický cyklorytíř (zároveň jde o den s největší návštěvností – 18. 5. 2013), cyklotrasy a materiály ke stažení.

Facebook

K propagaci našich aktivit jsme využívali sociální síť Facebook. Svoji stránku má organizace ČSOP Vlašim, která má 445 fanoušků (k 31. 12. 2013), což je přírůstek o 179 fanoušků (o 67 %). Počet fanoušků začal růst rychleji od července 2013, kdy byly spuštěny nové webové stránky.

Absolutně největší dosah měla zpráva o koťátkách, která někdo odložil u vstupu do ekocentra. Po ní nejvíce zaujala sdílená výzva ústředí ČSOP o monitorování vlivu silvestrovských oslav na zvířata, zprávy o příjmu materiální pomoci pro zvířata v záchranné stanici.

Facebooková stránka Kraje blanických rytířů byla spuštěna 14. 2. 2013. Do konce roku dosáhl počet fanoušků čísla 148. Nejvíce zaujal plakát na Podblanickou pejskiádu (dosah 370 lidí), plakát na akci Blanický cyklorytíř (169), odkaz na virtuální prohlídky na webu Kraje blanických rytířů (146), pozvánka na Pohádkové léto ve Vlašimi (124), zpráva o představení KBR na konferenci geoparků v Chodové Plané (124).

Počet fanoušků facebookové stránky Podblanických farmářských trhů narostl z lednových 168 na 210 na konci roku 2013. Tato stránka sloužila především k připomínání termínů trhů a informování o přihlášených prodejcích. Dosah článků byl obvykle 100 až 200 osob. Nejúspěšnější byly krátká aktuální sdělení z právě probíhajícího trhu.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Blanický rytíř

① Pavel Pešout

Dne 29. března 2013 bylo již popatnácté uděleno ocenění Blanický rytíř třem fyzickým osobám, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka.

Ocenění udělují třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka, konkrétně Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim (administrátor ceny), občanské sdružení Chlum Čerčany, Vlastivědný klub P.A.N. Vlasáka Vlašim, Vlastivědný klub Votice, Vlastivědný klub Český Merán, o. p. s. Český Merán, Sdružení Přátel Chotýšan, Český svaz ochránců přírody Benešov, Český svaz ochránců přírody Kladruby, Český svaz ochránců přírody Sázava, Český svaz ochránců přírody Střítež, Český svaz ochránců přírody Votice, Vlastivědný klub Šternberk, Vlastivědný klub Týnec nad Sázavou a okolí, Podblanický vědeckotechnický klub železniční, Podblanické infocentrum, občanské sdružení Podblanickem, Posázaví o. p. s., Posázavský pacifik, Vlašimské hudební mláďi a Vlašimská astronomická společnost.

V letošním roce porota vybírala ze sedmnácti nominací. Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

Milada Justová z Votic za celoživotní dílo,
Stanislav Příhoda z Vlašimi za celoživotní dílo,
Erich Renner z Benešova za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, spo-

lečenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů. Za hosty k rytířům promluvil poslanec PČR Ing. Václav Zemek, náměstek hejtmána Středočeského kraje pro oblast životního prostředí a zemědělství PhDr. Marek Semerád a starostka města Votice Jana Kocurová. Nechybělo ani přivítání od starosty Města Vlašim Mgr. Ludka Jeništy. Blaničtí rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální, velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického sochaře Daniela Talavery. Pořizení těchto soch sponzoroval generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

V roce 2013 obdrželi ocenění Blanický rytíř – zleva: foto: P. Jakubův
Erich Renner z Benešova, Milada Justová z Votic
a Stanislav Příhoda z Vlašimi.

Geopark Kraj blanických rytířů

① Kateřina Červenková

Od roku 1994 realizuje ČSOP Vlašim ve spolupráci s partnerskými obcemi a organizacemi projekt udržitelného cestovního ruchu Kraj blanických rytířů. Projekt je ve své základní podobě financovaného na partnerském principu z příspěvků obcí a měst regionu. Další nadstavbové aktivity byly umožněny díky finanční podpoře Středočeského kraje a Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.

V roce 2013 nastalo v tomto dlouhodobém programu několik významných změn. První z nich bylo obhájení nominační dokumentace geoparku KBR, druhou významnou změnou v závěru roku 2013 bylo přistoupení nových obcí Mikroregionu Džbány do programu jednotné propagace v rámci KBR. Značné změny došla webová stránka www.blanicti-rytiri.cz. Do obsahu stránek přibyly informace o geologických lokalitách, pokračuje aktualizace informací o turistických cílech a službách.

V rámci projektu Marketingové aktivity geoparku Kraj blanických rytířů vznikala nová geocachingová hra Kamenné poklady blanických rytířů

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Příprava geoparku kraj blanických rytířů

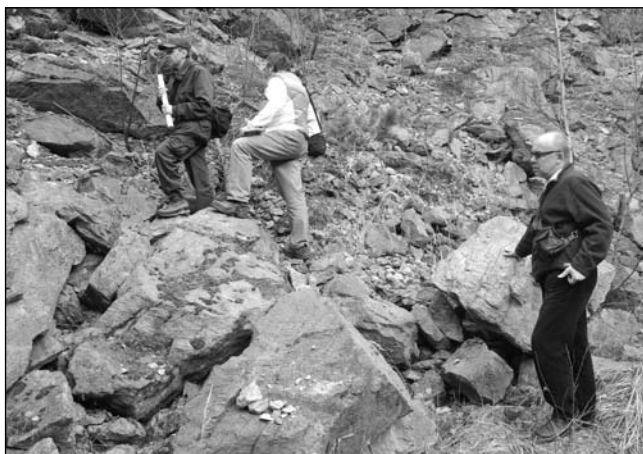
V roce 2013 skončilo celkem tříleté období přípravy nominační dokumentace pro vyhlášení národního geoparku Kraj blanických rytířů, které jsem 22. 10. v Broumově završili úspěšnou obhajobou nominační dokumentace před Radou národních geoparků. Nominační dokumentace mapuje geologické, další přírodní a kulturní zajímavosti kraje a jejich využitelnost pro cestovní ruch. Dále popisuje podmínky a služby pro návštěvníky geoparku (ubytování, stravování, turistické a cyklistické trasy, půjčovny atd.) Dokumentace navrhuje i konkrétní možnosti představení geologických hodnot kraje návštěvníkům. Na přípravě dokumentu se kromě pracovníků ČSOP Vlašim podílel tým externích odborníků z oblasti geologie, ochrany přírody a historie. Na proces vzniku dohlíželi dva mentoři pověřeni radou národních geoparků. Jejich úkolem bylo posoudit připravenost území pro udělení titulu národní geopark. V souvislosti se vznikem geoparku se část aktivit Kraje blanických rytířů rozšiřuje na území.

V rámci přípravy proběhla dvě dvoudenní setkání s mentory geoparku RNDr. Karlem Brodským a RNDr. Jiřím Babůrkem, Ph.D. 12. – 13. 4. a 14. – 15. 6. 2013. Červenová exkurze byla spojena se setkáním členů „geotýmu“ a místních zájemců o geologii.

Geopark byl 25. 4. představen na první Konferenci geoparků v Chodové Plané a to formou krátké prezentace a ochutnávky regionálních produktů za přítomnosti „pravého“ blanického rytíře.

Projekty Příprava geoparku Kraj blanických rytířů a Marketingové aktivity geoparku Kraj blanických rytířů byly financovány z prostředků Revolvingového fondu MŽP ČR.

Ministerstvo životního prostředí

Ing. Mgr. Martin Klaučský seznamuje mentory geoparku s jednou z geologicky významných lokalit Křížovský lom.

foto: K. Červenková

Projekt jednotné propagace v rámci geoparku Kraj blanických rytířů

Projekt je postaven na partnerství Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi s obcemi Kamberk, Kondrac, Načeradec, Pravonín, Ratměřice, Veliš, městysy Louňovice pod Blaníkem, Čechtice, Křivsoudov, Městem Vlašimí, Mikroregionem Český Smaragd. K dalším partnerům patřily Muzeum Podblanicka, Správa CHKO Blaník a Křišňův dvůr. Na sklonku roku 2013 se k projektu připojily ještě Město Votice, Městys Neustupov a obce Miličín, Jankov, Olbramovice a Zvěstov.

Každoroční společné setkání partnerů proběhlo 14. 3. 2013.

V rámci projektu jsme vydali celou řadu tiskovin, např. Rytířské noviny č. 6, Tipy na výlety, letáky obcí a turistických cílů.

V rámci projektu čtyři blaníční rytíři podpořeného z ESF a státního rozpočtu ČR byl vytvořen banner a umístěn na turistický web www.kampecesku.cz.

18. 5. 2013 proběhla již tradiční společná akce o Blanický cyklorytíř, tentokrát se startem v Načeradci. Zúčastnilo se jí 612 cyklistů. Akce byla z rozpočtu projektu kromě tiskovin zajištěna také reklamou na rádiu Blaník.

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt uděluje Český svaz ochránců přírody Vlašim ve spolupráci s Asociací regionálních značek, o. s. a Posázavím o.p.s.

V roce 2013 proběhlo třetí a čtvrté kolo certifikace (27. 3. a 10. 10. 2013), v nichž obdrželo značku 6 výrobků a 3 služby:

- Pivo Hubertus – Pivovar Kácov s.r.o.
- Stavebnice loutek s příslušenstvím - PhDr. Eva Houdková, Atelier EH Vlašim
- Textilní výrobky – patchwork, šité panenky, výšivky - Šárka Roščíková, Chotýšany
- Pivo Ferdinand (Pivovar Ferdinand a.s. z Benešova)
- Štrůdl do krabice (Eva Brabcová z Benešova)
- Budky a domečky pro živou zahradu (ZO ČSOP Vlašim)

Portál Českého svazu ochránců přírody Vlašim
Kontakt | O nás

Hledaný text...

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

- [Vítejte](#)
- [O geoparku KBR](#)
- [Tipy na výlety](#)
- [Geologické lokality](#)
- [Služby](#)
- [Tradiční akce](#)
- [Zážitky](#)
- [Turistika pro handicapované](#)
- [Města a obce](#)
- [Příroda a památky](#)
- [Mapa regionu](#)
- [Regionální produkty](#)
- [Regionální publikace](#)
- [Šetrná dovolená](#)
- [Materiály ke stažení](#)

eko OBCHŮDEK E-SHOP

Kraj blanických rytířů

✓ To se mi líbí

Too se vám líbí

Kraj blanických rytířů se líbí vám a dalších 162.

07 Nejbližší plánované akce

17.5 Blanický cyklotříf 2014
VŠECHNY AKCE

i Vítejte v Kraji blanických rytířů

Výpis aktualit
--vyberte projekt--
měsíc
2013

21. 1. - Přilčitost pro nové zájemce o získání značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt

Případní zájemci o udělení Značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt pro své výrobky nebo služby mohou kontaktovat koordinátorku značky Kateřinu Červenkovou na e-mailu kbr@csop.cz nebo telefonem 777 800 461.

[\[celá zpráva \]](#)

20. 1. - 40. ročník Zimního běhu na Blaník měl rekordní účast

V sobotu 18. 1. 2014 se vydalo 227 odvážných běžců na 18km dlouhou trasu z Vlašimi na Blaník. U příležitosti běhu byla mimořádně otevřena paraZOO.

[\[celá zpráva \]](#)

6. 12. - Zimní běh na Blaník

Bájná hora Blaník není jen českou legendou, ale také legendou běžeckou. 18. ledna se totiž poběží na její vrchol již po čtyřicáté, a to v rámci extrémního závodu „Zimní běh na Blaník“. U příležitosti závodu bude otevřena paraZOO. Přijďte se podívat.

[\[celá zpráva \]](#)

1. 11. - Značku „KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt“ má od listopadu pět dalších výrobců a služeb

Pivo Ferdinand, štrůdli do krabice, ptačí budky, pivovarská hospoda Šalanda a penzion Statek Blaník se od 1. listopadu připojily k dosavadním devatenácti výrobcům a službám se značkou KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt.

[\[celá zpráva \]](#)

1. 11. - Podblaníčtí tvůrci podporují záchranu zvířat

Přijďte si koupit originální rukodělné výrobky a zároveň pomoci

ParaZOO

Muzeum Podblanicka

Rozhledna Blaník

Veli svět

Famli muzeum

Vlašimský park

Farmářský trh

ČSOP Vlašim

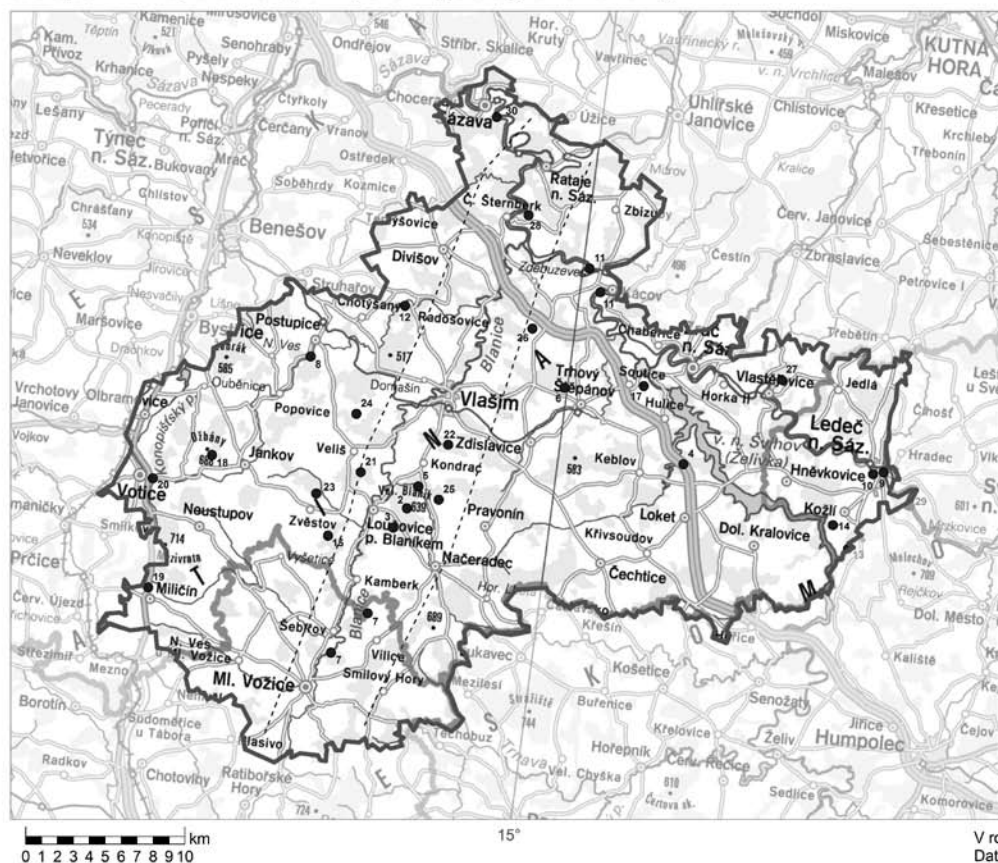
Najdete nás na **facebook** u :)

aktuální zprávy, články, ...

Nové webové stránky Kraje blanických rytířů.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ | 39

Geopark Kraj blanických rytířů - geologické lokality

číslo	název lokality
2	Velký Blaník
3	MalýBlaník
4	Dolnokralovické hadce
5	Kaňon Brodce
6	Štěpánovský lom
7	Hadce u Šebířova a Hrnčič
8	Lom Mladovice
9	Zámecká skála
10	Septouchov
11	Kácov - skály
12	Lom Bilkovice
13	Kožlí - důl fluorit
14	Certovy díry
15	Zlatodůl Roudný
17	Soutice - pískovna
18	Džbány
19	Miličín - Český lev
20	Vápenice u Votic
21	Hřiva
22	Jinošovské lomy
23	Zvěstov
24	Chobot
25	Křížovský lom
26	Psáňe
27	Fialník
28	Na stříbrné
29	Stvořidla
30	Bílý kámen

V roce 2013 zpracoval ČSOP Vlašim
Datový podklad WMS © ČÚZK

Mapa č. 3: Geopark Kraj blanických rytířů – geologické lokality.

autor: M. Klauďys

- Pivovarská restaurace Šalanda v Kácově (Pivovar Kácov, s.r.o.)
- Ubytování u rotundy sv. Václava v Libouni – Jana Otradovcová, Libouň
- Statek Blaník ve Světle pod Blaníkem (Miroslav Šubín)

Kromě běžné propagace certifikovaných produktů v tisku a na webové stránce <http://www.regionalni-znacky.cz/kraj-blanickych-rytiri> jsme značku prezentovali na několika farmářských trzích a na semináři o regionálních značkách v Senátu ČR (26. 4. 2013). Jako příloha turistických Rytířských novin vyšel přehled certifikovaných produktů a články o některých výrobcích a službách.

Podblanické farmářské trhy

📍 Jana Dufalová

Farmářské trhy pořádá ČSOP Vlašim ve spolupráci s Městem Vlašim. Trhy mají ve městě krátkou, teprve dvouletou historii. Letos probíhaly jedenkrát měsíčně, od května do října, vždy na Žižkově náměstí ve Vlašimi.

Červencový farmářský trh – Čerstvá zelenina přímo od pěstitele.

foto: J. Dufalová

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

① Stanislav Příhoda, Jana Havelková

Průvodcovskou činnost v Podblanické galerii se nám daří zajišťovat za podpory Města Vlašim ve spolupráci s Podblanickým infocentrem a brigádníky. Během zvláštních příležitostí (1. května nebo Muzejní noc) se návštěvníkům věnoval vedoucí Podblanické galerie Mgr. Stanislav Příhoda. Prostory galerie v roce 2013 navštívilo zhruba osm set návštěvníků.

Před zahájením výstavní činnosti PG byla provedena částečná obměna vystavovaných exponátů. Byla opravena zeď u vstupu do galerie i spodní část schodiště, provedena úprava na střeše „paletové věžičky“ a odstraněn tak problém zatékání vody při deštích.

Klub přátel Podblanické galerie

Již sedmým rokem pracuje Podblanická galerie ČSOP Vlašim a její Klub přátel. Na schůzkách klubu se scházelo 12 až 15 hostů.

V květnu proběhl klubový zájezd do ateliéru malíře Františka Matuly (Nechyba u Dolních Kralovic).

V září se klub věnoval zejména přípravě sedmnáctého ročníku výstavy Podblanický plenér. Ten se uskutečnil v sobotu 14. září 2013 ve vlašimském zámeckém parku na prostranství za Vlašimskou bránou za účasti 18 vystavujících malířů.

V říjnu i listopadu jsme besedovali s výtvarníkem Stanislavem Tomašítkem.

Ve středu 11. prosince se v Podblanickém ekocentru konal křest nové knihy Stanislava Příhody *Ze skicáku a vernisáž prodejní výstavy obrazů*.

V roce 2013 byli přijati další 2 zájemci o klubovou činnost, takže celkový počet členů je 25.

Další příznivce výtvarného umění a Podblanické galerie ČSOP Vlašim mezi sebou rádi přivítáme.

Skupinové foto výtvarníků z Podblanického plenéru 2013.

foto: S. Vrtiška

Podblanická galerie ČSOP Vlašim Stálá výstava podblanických umělců ve Vlašimské bráně.

Návštěvní doba pro veřejnost:

**10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu
a září v sobotu a v neděli,
v období od 1. 6. do 31. 8.
denně od pondělí do neděle,
po předchozí dohodě i mimo sezónu.**

Geocaching

① Jiří Pavelka

V roce 2013 mohli návštěvníci Kraje blanických rytířů hledat s pomocí GPS již dvě série „pokladů blanických rytířů“. Souřadnice pro hledání „pokladů“ naleznete na stránkách www.geocaching.com nebo na www.blanicti-rytiri.cz.

Geocachingová hra Lesní poklady blanických rytířů publikovaná již v prosinci 2011 představuje zajímavá lesní místa formou ukrytých schránek v přírodě. V roce 2013 přesáhl počet logů (zaznamenání nálezu keše na stránkách www.geocaching.com) 2 600 přístupů.

Pro návštěvníky Kraje blanických rytířů nabízíme od roku 2013 novou sérii keší pod názvem Kamenné poklady blanických rytířů. Série zavede hledače na geologicky zajímavé lokality, například do míst, kde se těžilo zlato nebo do lomů, které umožní nahlédnout pod povrch země.

Vytvoření série a webu Kamenných pokladů podpořil Revolvingový fond MŽP a Středočeský kraj.

Na první nálezce Kamenných pokladů blanických rytířů čeká dřevěná pamětní mince s hornickým znakem.

foto: K. Červenková

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM

Dagmar Tlustošová

Do naší organizace se hlásí lidé, kteří nejsou lhostejní ke stavu přírody a její ochraně nejen ve svém okolí. Členem se může stát každý, kdo má kladný vztah k přírodě a její ochraně. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti s lidmi, kteří mají stejné zájmy jako my. Pro členství není potřeba splňovat jakoukoliv odbornost, každý může přispět podle svých možností.

Ke dni 31. 12. 2013 jsme registrovali v naší organizaci celkem 246 členů.

Společenský život v naší organizaci v roce 2013

V roce 2013 jsme se poprvé sešli v pátek 22. března při výročním setkání členů. Po roce jsme měli příležitost opět zhodnotit předchozí období a zároveň představit plány na rok další.

Další uskutečněná společenská akce byla 17. května, kdy jsme pořádali zahradní setkání členů a příznivců naší organizace. K dobré náladě nám hrála hudební kapela Kotlík a jako vždy skvěle. Všem se setkání moc líbilo a tak doufáme, že se v tomto období budeme scházet pravidelně.

Výlov rybníka Jírovec pro členy i veřejnost byl v sobotu 19. října. Přes počáteční problémy se zařízením na pečení ryb vše nakonec dopadlo dobře a už se těšíme na další.

Plánovaný výlet a podzimní brigádu jsme z důvodu malého zájmu členů neuskutečnili.

Členové ČSOP Vlašim na výročním setkání diskutují nad plány na další rok.

foto: J. Vřířák

Tabulka č. 14: Počet členů ČSOP Vlašim od roku 2008.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet členů	205	206	218	234	238	246

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2013

Ing. Hana Krejčířová

Organizace ukončila hospodaření roku 2013 s celkovým ziskem ve výši 406 834 korun. Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření je zřejmý z tabulky č. 17. Členění výnosů se dá vyčíst z grafu číslo 11. Jak jsou služby dále strukturovány, je patrné z grafu č. 12. Skladba nákladů vyplývá z grafu číslo 16. Na grafu číslo 14 lze sledovat vývoj hrubých mezd zaměstnanců a z grafu č. 15 můžeme vyčíst podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 až 2013.

Na konečném výsledku hospodaření se podílelo 32,05 přepočtených zaměstnanců. Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců za období 2005 až 2013 ukazuje graf číslo 13. Změna počtu kmenových zaměstnanců za roky 2005 až 2013 je přehledně zpracována v tabulce č. 18. Stejně jako v předchozích letech Úřad práce v Benešově podpořil zaměstnance v rámci veřejně prospěšných prací. V roce 2013 představovala dotace na jednoho zaměstnance příspěvek ve výši 12 tisíc korun za měsíc. Celkem jsme získali částku 471 239 Kč, která pokryla náklady na deset takto přijatých pracovníků. Dva z nich u nás zůstali s výhledem na pracovní poměr na dobu neurčitou. Díky dotaci firmy MAVO s.r.o. ve výši 98 170 Kč jsme mohli v období září 2012 až září 2013 zaměstnat dalšího pracovníka.

Díky projektu „Zachování biodiverzity květnatých luk na Podblanicku“ jsme od Státního fondu životního prostředí ČR získali celkem 1 494 tisíc korun. Z tohoto obnosu bylo 648 tisíc korun využito při zakoupení hydraulické ruky PM 6522P. Ze stejného zdroje jsme obdrželi 134 820 Kč na „Obnovu PP Na Ostrově u Nemíže“.

Významnou investiční dotací Státního zemědělského intervenčního fondu byla částka 1 186 155 korun na pořízení Naučné stezky Roudný. Žádné další investice se v roce 2013 neuskutečnily.

V rámci projektu „Čtyři blaničtí rytíři aneb Vzdělávání obyvatel Podblanicka k trvalé udržitelnosti“, který proběhl v letech 2012 až 2013, přijala organizace celkem 1 998 tisíc korun.

Na údržbu přírodně cenných lokalit jsme v roce 2013 přijali dotaci v úhrnu 237 950 Kč od Ministerstva životního prostředí ČR. MŽP přispělo dotací na Geopark ve výši 298 183, na Kraj blanických rytířů – marketing částkou 298 183 Kč, na Kraj blanických rytířů, inovace turistického ruchu, 186 tisíci korunami.

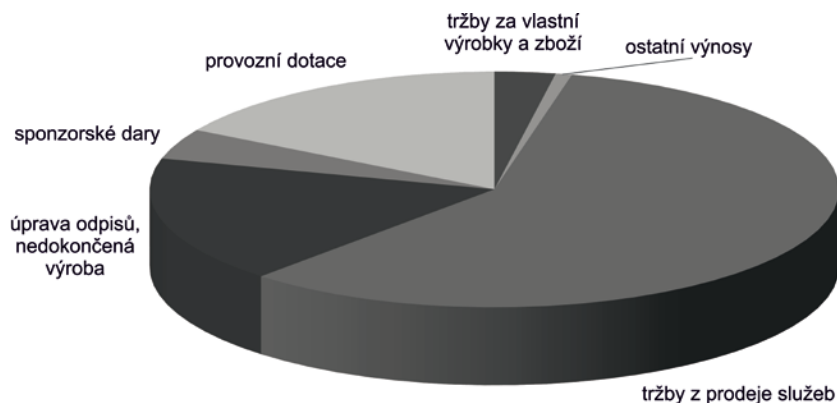
Činnost naší organizace podpořil i Středočeský kraj dotací na projekt Kraj blanických rytířů ve výši 205 108 korun, na koncepci EVVO celkem 398 565 Kč, částkou 85 966 na činnost oddílu Mladých ochránců přírody, 184 tisíci korunami na akce ke koncepci EVVO a na Stanici EVVO částkou 150 000 Kč

Díky dárcům jsme v roce 2013 přijali celkem 987 537 Kč. Z této částky bylo 83 915 korun ve formě věcných darů (krmiivo pro zraněné živočichy, dřevo, bezplatné služby apod.).

Na podzim roku 2013 jsme doplatili leasing na Pragu V3S (měsíční splátky ve výši 29 019,50 Kč) a úvěr na vůz KIA Sportage (měsíční splátky v částce 13 066 Kč).

Jako příjemci státních dotací jsme často kontrolováni finančními úřady. Tak tomu bylo i v roce 2013, kdy pracovníci FÚ zkontrolovali celkem osm dotačních titulů v rámci pěti kontrol. Ty proběhly obvykle během jednoho dne, s výjimkou kontroly dotace na výstavbu Stanice pro zraněné živočichy v Pavlovicích a revitalizace rybníka Machlov, která byla ukončena po třech měsících. Všechny kontroly dopadly bez vyměření pokuty či penále.

V březnu 2014 proběhl účetní audit za předchozí rok. Auditor, Ing. Josef Buček, konstatoval, že účetnictví je vedeno v pořádku. Zpráva auditora je přiložena.

Graf č. 11 Členění výnosů 2013.

ROZVAHA 2013 (v celých tisících Kč) ZO ČSOP Vlašim, IČ 18595677

AKTIVA		
	I. I. 2013	31. 12. 2013
A. Dlouhodobý majetek celkem	92 768	91 243
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	117 252	120 391
Pozemky	2051	2051
Umělecká díla, předměty a sbírky	498	498
Stavby	100 199	100 199
Samostatné movité věci a soubory movitých	7 301	9 883
Základní stádo a dospělá zvířata	119	115
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	971	995
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	6 113	6 650
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-24 484	-29 148
Oprávky ke stavbám	-18 396	-21 482
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-5 067	-6 613
Oprávky k dospělým zvířatům	-50	-82
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-971
B. Krátkodobý majetek celkem	9 262	10 981
III. Zásoby celkem	1 381	1 192
Materiál na skladě	248	285
Nedokončená výroba	735	508
Výrobky	344	299
Zvířata	54	100
IV. Pohledávky celkem	3 987	7 059
Odběratelé	1 886	4 832
Poskytnuté provozní zálohy	66	29
Pohledávka spolupříjemce dotace, partner	-162	-107
Pohledávky za zaměstnanci	90	90
Daň z příjmů	0	0
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	2228	2279
Jiné pohledávky	50	58
Dohadné účty aktivní	0	0
Opravná položka k pohledávkám	-171	-122
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	3 770	2 028

Pokladna	18	5
Ceniny	37	44
Účty v bankách	3 720	1 983
Peníze na cestě	-5	-4
V. Jiná aktiva celkem	124	702
Náklady příštích období	124	44
Příjmy příštích období	0	658
AKTIVA CELKEM	102 030	102 224

PASIVA		
	I. I. 2013	31. 12. 2013
A. Vlastní zdroje celkem	95 688	93 782
I. Jmění celkem	95 298	92 985
Vlastní jmění	94 836	92 455
Fondy	462	530
II. Výsledek hospodaření celkem	390	797
Účet výsledku hospodaření	390	797
B. Cizí zdroje celkem	6 342	8 442
III. Rezervy celkem	0	0
Rezervy	0	0
IV. Dlouhodobé závazky celkem	500	288
Dlouhodobé bankovní úvěry	500	288
V. Krátkodobé závazky celkem	3 323	5 803
Dodavatelé	480	870
Přijaté zálohy	329	202
Ostatní závazky	7	7
Zaměstnanci	476	429
Závazky k institucím soc. zabezp a veř.zdrav. pojištění	242	232
Ostatní přímé daně	40	34
Daň z přidané hodnoty	23	582
Ostatní daně a poplatky	32	31
Jiné závazky	14	39
Krátkodobé bankovní úvěry	0	1 583
Dohadné účty pasivní	0	94
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	1 680	1 700
VI. Jiná pasiva celkem	2 519	2 351
Výdaje příštích období	171	142
Výnosy příštích období	2 348	2 209
PASIVA CELKEM	102 030	102 224

Tabulka č. 16: Výkaz zisků a ztrát 2013.

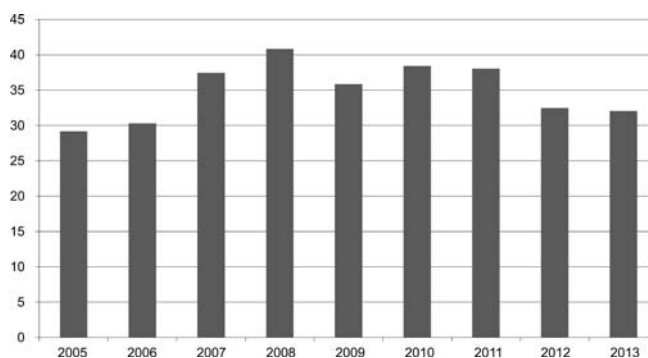
VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2013 (v celých tisících Kč) ZO ČSOP Vlašim, IČ 18595677

I. Spotřebované nákupy celkem	5 503
Spotřeba materiálu	4 690
Spotřeba energie	452
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	73
Prodané zboží	288
II. Služby celkem	3 957
Opravy a udržování	559
Cestovné	38
Ostatní služby	3 360
III. Osobní náklady celkem	8 595
Mzdové náklady	6 334
Zákonné sociální pojištění	1 939
Zákonné sociální náklady	322
IV. Daně a poplatky celkem	43
Daň silniční	31
Ostatní daně a poplatky	12
V. Ostatní náklady celkem	449
Ostatní pokuty a penále	3
Úroky	90
Jiné ostatní náklady	356
Vnitropodnikové náklady	0
VI. Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr. položek celkem	4 710
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	4 664
Zůstatková cena prodaného hmotného majetku	6
Prodaný materiál	89
Tvorba opravných položek	-49
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	33
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	33
Poskytnuté členské příspěvky	0
NÁKLADY CELKEM	23 290

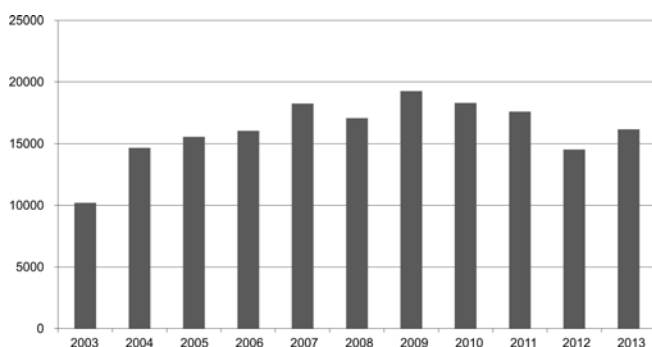
I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	14 465
Tržby za vlastní výrobky	267
Tržby z prodeje služeb	13 788
Tržby za prodané zboží	410
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	-136
Změna stavu zásob nedokončené výroby	-227
Změna stavu zásob výrobků	-46
Změna stavu zvířat	137
III. Ostatní výnosy celkem	4 415
Úroky	4
Zúčtování fondů	4 261
Jiné ostatní výnosy	67
Tržby z prodeje zvířat	83
Vnitropodnikové výnosy	0
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 017
Přijaté příspěvky (dary)	988
Přijaté členské příspěvky	29
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	0
Zúčtování zákonných rezerv	0
VI. Provozní dotace celkem	3 936
Provozní dotace	3 936
VÝNOSY CELKEM	23 697
Výsledek hospodaření před zdaněním	407
Výsledek hospodaření po zdanění	407

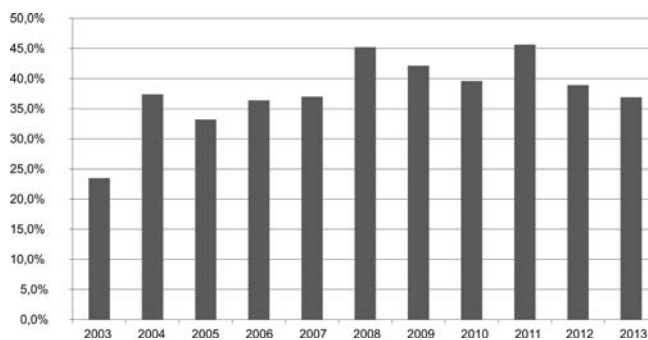
Graf č. 12: Rozdělení služeb 2013.

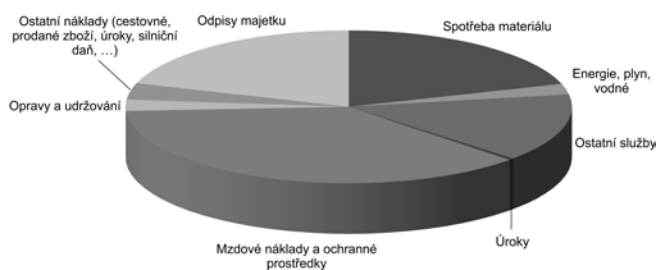
Graf č. 13: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

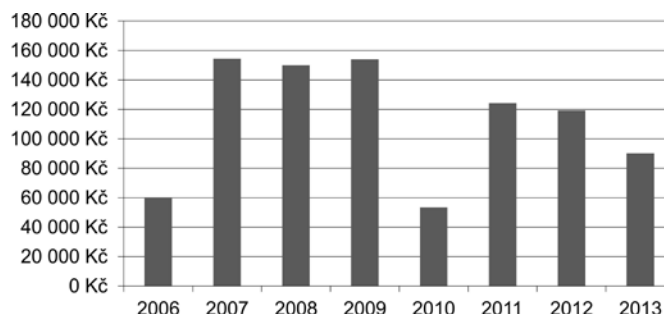
Graf č. 14: Průměrná hrubá mzda zaměstnanců v letech 2003 až 2013.

Graf č. 15: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 - 2013.

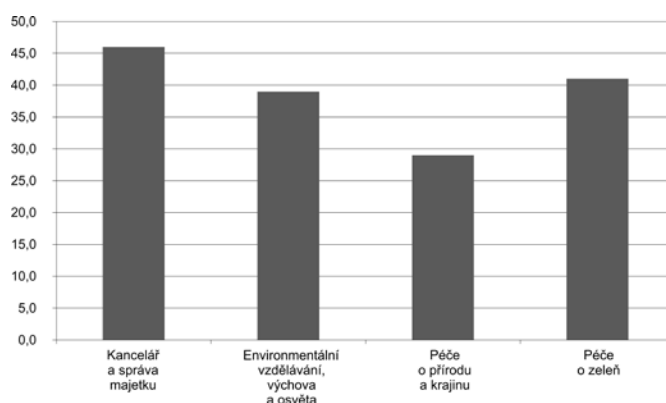

Graf č. 16: Struktura nákladů 2013.

Graf č. 17: Vývoj úroků z úvěrů a půjček v letech 2006 - 2013.

Graf č. 18: Průměrný věk kmenových zaměstnanců ve střediscích v roce 2013.

Tabulka č. 17: Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření.

středisko	výsledek hospodaření
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	-8 833,01 Kč
Péče o přírodu a krajinu	-364,26 Kč
Péče o zeleň	178 758,44 Kč
Kancelář, správa majetku	-111 521,66 Kč
Nedaňové náklady	-4 356,00 Kč
Hospodářská činnost	353 150,04 Kč
z toho: reklama	35 000,00 Kč
nájem	264 127,80 Kč
Ekooobchod	12 025,62 Kč
ubytování	9 033,31 Kč
farmářské trhy	15 059,43 Kč
zemědělské hospodaření	17 903,88 Kč
celkem	406 833,55 Kč

Tabulka č. 18: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 až 2013.

středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Kancelář ČSOP, správa majetku	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5	4,33	4,48	3,25
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2	5,92	5,42	5,21
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2	5	4,25	4,5
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3	14	13	15,79
celkem		12,95	15,33	17,8	28,03	39,26	26,4	28,2	29,25	27,15	28,75

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2013 občanského sdružení

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 02/09 Vlašim
258 01 Vlašim, Pláteníkova 264
IČ 18595677**

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2013 za období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013, tj. rozvahu k 31.12.2013, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení věrného a poctivého zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihledne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace občanského sdružení ZO ČSOP Vlašim k 31.12.2013 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 20. března 2014

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

Výbor ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout (předseda), Mgr. Radovan Cáder (místopředseda),
Ing. Marek Lempochner (hospodář), Ing. Karel Kříž (jednatel),
Mgr. Kateřina Červenková, Mgr. Lenka Broukalová, Ing. Mgr. Martin Kloudys,
Jiří Nosek, Ing. Pavel Jakubův, Jakub Vřňák, Jiří Pavelka

Členská schůze

Revizní komise ČSOP Vlašim

Václav Broukal
(předseda),
Ing. Beáta Kremlová,
Leoš Kučera

Předseda ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout

Samostatný úsek ekonomiky

Ing. Hana Krejčířová (ekonomka)
Lenka Röschelová (mzdová účetní)

Samostatný úsek kanceláře

Dagmar Tlustošová (vedoucí úseku), Věra Hrušková,
Ing. Pavel Jakubův, Iveta Kováčová, Zuzana Čičáková

Samostatný úsek správy majetku

Jiří Nosek (vedoucí úseku),
Josef Žížala, Vladimír Dobřenský

Sředisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Kateřina Červenková (vedoucí střediska),
Mgr. Lenka Suchanová,
Ing. Jana Dufalová, RNDr. Jana Havelková, Jiří Pavelka,
PhDr. Roman Andres,
Mgr. Tereza Ptáčková,

Oddíl mladých ochránců přírody

Jindřich Kulíček,
Jiří Pavelka (oddílový vedoucí)

Rodičovský ekolog klub Breberky

Mgr. Jarmila Kloudysová (vedoucí v ekolog klubu)

geopark Kraj Blanických rytířů

Mgr. Kateřina Červenková (ředitelka geoparku),
RNDr. Jaroslav Kadlec, Dr. (hlavní geolog),
Petr Zapletal, Ing. Jana Dufalová,
Bc. Ivana Křížová, Ing. Václav Zemek

Sředisko péče o přírodu a krajinu

Ing. Karel Kříž (vedoucí střediska),
Ing. Pavel Jakubův,
Ing. Jitka Zenáhlíková

Úsek Záchraná stánice pro živočišny

Ing. Stanislav Němec (vedoucí úseku), Bc. Petr Švingr,
Bc. Lucie Bohatá, Ing. Michala Jakubův, Bc. Petr Vach,
Bc. Jakub Hromas, DiS.,
MVDr. Martina Vondráčková (veterinární lékařka)

Úsek Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

Ing. Mgr. Martin Kloudys

Sředisko péče o zeleň

Ing. Marek Lempochner (vedoucí střediska), Radek Fialka, Václav Kučera

Úsek správy městské zeleně a údržby chráněných území ve Vlašimi

Jakub Vřňák (vedoucí úseku), Arnošt Štrombach, Zuzana Čičáková,
František Krejčí,
Bc. Hana Kořková, DiS.,
Erika Grundzová, David Tomašík,
Tomáš Gruber

Úsek realizace projektů

Miroslav Jandák (vedoucí úseku),
Eva Krejčová, Milan Krška,
Iveta Kováčová

Garanti programů druhové ochrany

Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Ing. Karel Kříž, Ing. Pavel Jakubův,
Mgr. Hana Pánková, Ph.D., Ing. Michala Jakubův, Bc. Petr Vach,
Martin Kysele, Mgr. Martin Waldhauser, RNDr. Vladimír Hanzal,
RNDr. Jan Borovička, Ph.D.

Redakční rada Pod Blanicem

Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovářík, PhDr. Jindřich Nosek,
Jiří Pavelka (redaktor), Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová, Slavka Rýdlová, Milan Štědra,
Mgr. Jan Urban, PhDr. Libuše Váňová

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Mgr. Stanislav Přihoda

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2013 finančně podpořily tyto obce, města a instituce:

AOPK ČR Praha; Benešov; Čáslav; Čechtice; Čerčany; Červená Řečice; Čtyřkoly; Divišov; Drahňovice; Hnutí Hare Křišna, Městečko; Hvězdovice; Chocerady; Kamberk; Kondrac; Křečovice; Křivousoudov; Kutná Hora; Louňovice; Lukavec; Mikroregion Český Smaragd; MŠMT ČR; MŽP ČR; Načeradec; Nespěky; Neveklov; Pacov; Pelhřimov; Pravonín; Rabyně; Ratměřice; Samoš; Sdružení MOP ČSOP Praha; SFŽP ČR; Správa CHKO Blaník; Středočeský kraj; Svěpravice; Týnec n. S.; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP Praha; Velíš; Vlašim

Jedním z nejdůležitějších příjmů organizace jsou dary. Následujícími firmám a osobám (řazení dle abecedy) děkujeme za projevovou přízeň:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

ABK - Pardubice, a.s.; **BEZPO, s.r.o. Benešov**; manželé Hladíkoví, Doubravčice; **Česká spořitelna, a.s., pobočka Benešov**; Galerie Kodl, s.r.o., Praha 5; Jiří Hervert, Xaverov; **MUDr. Milena Hofmanová, Benešov u Prahy**; HSBC Bank plc, Praha 1; **CHRANĚTE ZVÍŘATA - SAVE ANIMALS, o.s. Stará Boleslav**; Ing. Luděk Matuška, **MAVO s.r.o., Volnoklasy**; Lesy ČR, a.s.; Louňovice pod Blaníkem; **RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.**; **Simona Sedmihorská, Strojetice**; **TEPRANET SERVICES s.r.o., Praha 5**; Miroslav Vondráček, Vlašim

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

ALBI Česká republika a.s. Praha; **Mgr. Irena Benešová, Praha 3**; **KARETTA BOHEMIA, s. r. o., Čáslav - Filipov**; **František Kubín, Bolina, Vlašim**; Ing. Barbara Rettková, Havířov – Bludovice

SPONZOŘI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Agrodružívo Načeradec; Občanské sdružení Alchimela, Pyšely - Zaječice; **MUDr. Eva Bartošová, Dolní Jirčany, Psáry**; **Jaromír Braniš, Vlašim**; rodina Eichlerova, (Kateřina, Jiří a Štěpán), Praha 9; **Helena Hátleová, Praha**; Mgr. Miroslav Hřebecký, Myslíč; **David Jakl, Husinec - Řež**; S. E. Jörn, Dubí; Klub Slunečnice, Praha 1; Ing. **Pavel Kolomazník, Praha 10**; Jan Kuchynka, Žleby; Jan Kypřa; **Olga Márová, Čerčany**; Bc. Monika Motýčková, Božkov; **MUDr. Karel Pěkný, Vlašim**; Michaela Picková, Praha 4 - Bránilk; **Procházekovi, Vlašim**; Ing. Hana Setnicková, Praha 9; Eva Sikstová; **Helena Stupková, Kácov**; **Adéla Trávníčková; Ing. Eva Vaňková, Vlašim**; **Vlašimská lékárna, a.s., Vlašim**; Základní škola Kamenice; Základní škola Řičany, Bezručova ul., školní družina

PODDPOROVATELÉ ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Vlačeslav Alijev; Eva Arvajová; děti s rodiči z MŠ Čestlice; Ing. **Martin Daněk, PhD., Praha - Dubec**; Alena Dvořáková, Mělník n. S.; **Andrea Fraňková, Praha 4**; Ing. **Jaroslav Fukátko, Praha 4**; Ing. **Pavel Jakubův, Vlašim**; Ing. **Martin Janovský; Ing. Petra Ježková; Zdeněk Jiříček; Zuzana a Václav Klecanovi, Světice**; **Dr. Ivo Koudelka, Pyšely**; **MUDr. Simona Kovandová, Jilové u Prahy**; Miloslav Lacman; MŠ Sluníčko, Sulice-Želivec; Miroslava Mrňáková; Vendula Nedvědicová a Petr Kučera, Praha 4; **Helena Parmová; Mgr. Stanislav Příhoda, Vlašim**; skautská družina Veverek, Rožmitál pod Třemšínem; **Libuše a Vojtěch Vondráškoví, Mokrá Lhota; Zdeněk Vrbata; Irena Zapletalová, Praha 9**

PŘÍSPĚVATELÉ ČSOP Vlašim 50 – 499 Kč

Jana Bašťová; **Radoš Fořt, Český Šternberk**; Jana Kolouchová, Vlašim; Karel Kotrbatý, Chyšná, Pyšely; **Vladimír Kozák; Ing. Jiří Nečas, Praha 3; Pavel Pešata, Zaječí; Bohumil Suk, Praha 4**; manželé **Vondráškoví, Mokrá Lhota** a dalších několik set anonymních dárců veřejných sbírek Zvíře v nouzi a Místo pro přírodu.

